

MGM

GODIŠNJI IZVEŠTAJ
2 0 2 3

SADRŽAJ

7	Reč predsednika Kompanije
15	Reč generalnog direktora
20	Bilansi
25	Proizvodna društva
41	Domaća trgovačka društva
55	Trgovačka društva u inostranstvu
63	Sektori i obuke
69	Društvena odgovornost

**OTPORNO,
PRILAGODLJIVO,
HRABRO
I USPEŠNO**

**Na krilima istorije
i tradicije,
u modernu i
digitalizovanu
budućnost**

U godinama koje su obeležene velikim izazovima, kao i nepredvidivim promenama na globalnom nivou, još jednom smo testirali našu izdržljivost, fleksibilnost i posvećenost. Sveopšta situacija koja je zahvatila svet još od pandemije, pa sve do sukoba između Rusije i Ukrajine, krize u Gazi, postavila je nove prepreke i zahteve pred naše poslovanje. Kroz nepredvidive tržišne uslove, usled velikih promena kako u cenama, tako i na tržištu, a time i promenama potrošačkih navika, suočili smo se sa izazovima koji su zahtevali brze i efikasne reakcije.

Ono što je najvažnije – 65. rođendan Metalac je dočekao u dobrom zdravlju! Kompanija je uspela da pokaže svoju otpornost i prilagodljivost. Kroz strategijsko planiranje, timski rad i posvećenost naših zaposlenih, uspeli smo da isplivamo iz turbulentnih voda i ostvarimo značajne rezultate. Sposobnost Kompanije i njenih zaposlenih da se prilagode promenljivim uslovima tržišta i da efikasno upravlja resursima, omogućilo nam je da ostanemo stabilni i konkurentni.

Godinu smo završili uspešno. Sagledavajući petogodišnji period iza nas, investirano je 22 miliona evra. U proteklih 5 godina sredstva smo raspoređivali tako da i proizvodnja i trgovina idu u korak sa vremenom. U modernizaciju trgovinskih lanaca uloženo je 4 miliona, a najveće investicije od 11 miliona evra bile su usmerene u kupovinu opreme u proizvodnim društvima. Izgrađena je solarna elektrana i rekonstruisan sistem grejanja u vrednosti od 3 miliona evra, a još toliko uloženo je u informacione tehnologije, logistički centar, WMS, BI. Konačno, više od 2 miliona evra uloženo je u čistu proizvodnju i zdravo okruženje.

Maj 2024.

PO ROĐENDANU SE GODINA POZNAJE

65 plavih godina

Uz proslavu 4. aprila upriličene su svečane sednice upravljačkih organa i dodela priznanja zaslužnim radnicima i partnerima. Poklon predstavom "Koštana" u izvedbi Narodnog pozorišta Niš, koktelom za 400 gostiju, izložbom o istoriji Kompanije i promocijom filma, Metalac podelio rođendanski trenutak sa brojnim Milanovčanima. Svečani ručak za 45 jubilaraca, kojima su uručene nagrade za 40, 30 i 20 godina neprekidnog staža u Metalcu. Za decu poklon predstava "Hrabra krojačica" dečijeg pozorišta iz Kruševca. Kao i uvek uz zdravicu i podsećanje da su ljudi najvažniji Metalčev kapital i da je više nego ikada važno da razumemo, prihvatimo i delujemo u skladu sa brzim promenama i nepredvidivim situacijama u okruženju.

- Mnogi me pitaju kako smo uspeli. Moj odgovor je uvek: zahvaljujući radnicima Metalca i slozi. Metalac je jedna složna porodica koja se, poslednjih 50 godina, nije delila u tabore, u kojoj svako radi svoj posao na najbolji način za dobrobit uspešnog poslovanja. I danas, sa navršenih 65 godina, zagledani smo u budućnost. Imamo tim, imamo ljudе koji znaju najbolji put da i dalje idemo stazom uspeha. Vidimo se za 5 godina, da proslavimo 70 godina uspešnog rada Metalca! – rekao je Dragoljub Vukadinović, predsednik Kompanije.

- Ako bih na 65. rođendan Metalca, a za proteklih 5 veoma teških i izazovnih godina, izdvojila tri najvažnija uspeha kojima se možemo ponositi – onda bi to svakako bili: sačuvali smo ljudе kao najvredniji kapital, sačuvali smo imovinu i osnažili finansijsko zdravlje Kompanije. Prirodnim odlivom ima nas manje za 150 zaposlenih. Istovremeno smo za pet godina uvećali konsolidovani prihod za 43%, dostigli 55% veći profit, a pri tome investirali čak 22 miliona evra, – ocenila je Radmila Trifunović, generalna direktorka Metalca.

NAJUSPEŠNIJA GODINA U ISTORIJI METALCA

Ovog puta moje obraćanje je upućeno vlasnicima Metalca - akcionarima. Od jula počinje moja 50. godina rada u Metalcu, a od toga sam 35 godina na njegovom čelu, što kao generalni direktor, što kao predsednik uprave Metalac Grupe.

Svedoci smo da nam zadnjih 5 godina ne idu naruku. Uslovi pod kojim radimo, započeti koronom, nastavljeni ekonomskom krizom, rastom cena sirovina, inflacijom, a od 2022. godine geopolitičkom krizom izazvanom ratom u Evropi. Sve ove prepreke smo uspešno savladali i iz njih izlazili kao pobednici. Ova 2023. godina je naša najuspešnija u poslednjih 65 godina postojanja.

Sve ovo mi daje za pravo da Vam kažem da imate u rukama kvalitetnu hartiju vlasništva. Žao mi je što je naše finansijsko tržište na berzi plitko i tržišna vrednost akcija Metalca jako potcenjena. Kako objasniti da je neraspoređena dobit Metalac a.d. i njegovih zavisnih društava sa 2023. godinom skoro 40 miliona evra, a tržišna vrednost cca 32 miliona evra. Gde je tu još vrednost imovine, brenda, finansijskih potraživanja... Ja verujem da je prava vrednost akcija Metalca tri puta veća od tržišne i zato molim sve akcionare, a pogotovo koji su radili ili rade u Metalcu, da ih čuvaju za neka bolja vremena. Ponosan sam što zaposleni i bivši zaposleni veruju u svoju firmu i dalje su vlasnici preko 50% Metalca.

Pošto je ove godine izborna skupština Metalca, na zahtev potpisanih preko 35%, dao sam pristanak da i naredne 4 godine ostanem na čelu uprave Metalca i predsednik Metalac Grupe. Trudiću se da opravdam poverenje akcionara i naravno zaposlenih i da će posle ove četiri godine ostaviti Metalac još uspešnijim nego što je sada.

N A D Z N O R I O D B O R N

DRAGOLJUB VUKADINOVIĆ
Predsednik Metalac Grupe
i predsednik Nadzornog Odbora Metalac

Prof. dr DRAGAN ĐURIČIN
zamenik predsednika Nadzornog
Odbora Metalac

Prof. dr GORAN PITIĆ

Predsednik Saveta FEFA

Prof. dr GORAN PETKOVIC

Profesor Ekonomskog fakulteta
u Beogradu

Prof. dr DRAGAN LONČAR

Profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu,
savetnik predsednika Nadzornog odbora od 2019.

IZVRŠNI ODBOR

Izvršni odbor, na čelu sa generalnom direktorkom Radmilom Trifunović, i dalje u veoma teškim i neizvesnim vremenima, ostaje dosledan proaktivnom pristupu, veoma otvoren za sva pitanja i probleme, ali i čvrst u sprovođenju odluka i projekata.

MARINA JEVTIĆ

dipl. ekonomista

Izvršni direktor za prodaju i nabavku

BILJANA CVETIĆ

dipl. pravnik

Izvršni direktor za ljudske resurse,
pravo i bezbednost na radu

VOJIN VUKADINOVIĆ

dipl. ing. elektrotehnike

Izvršni direktor za razvoj, digitalne
komunikacije, IT i marketing

VELJKO VUKADINOVIĆ

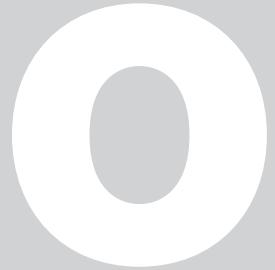
dipl. ing. tehnologije

Izvršni direktor za proizvodnju

RADMILA TRIFUNOVIĆ

dipl. ekonomista

Generalni direktor i Izvršni direktor za
finansijske poslove i poslovnu logistiku

ODBOR DIREKTORA

Marko Šarenac,
predsednik

Milan Đorđević,
finansijski direktor

Jevrem Andelić,
generalni direktor

ODBOR DIREKTORA

Jelena Luković,
generalni direktor

Prof. dr Stevo Janošević,
predsednik

Radmila Todosijević,
dipl. ekonomista

KOMISIJA ZA REVIZIJU

Petar Grubor,
dipl. ekonomista
predsednik

Prof. dr Rajko Tepavac

Rosanda Petrović,
dipl. ekonomista

PREDSEDNIK

METALAC HOME MARKET a.d.

METALAC a.d.

METALAC PROLETER a.d.

SKUPŠTINA

SKUPŠTINA

SKUPŠTINA

ODBOR DIREKTORA

Generalni direktor

NADZORNJI ODBOR

Predsednik

ODBOR DIREKTORA

Generalni direktor

KOMISIJA ZA REVIZIJU

SEKRETAR

IZVRŠNI ODBOR METALAC a.d.

Generalni direktor

ZAJEDNIČKE FUNKCIJE

Služba unutrašnjeg nadzora poslovanja
Šef

Sektor za IMS i investicije
Direktor

Sektor marketing
Direktor

Sektor IT
Direktor

Sektor za bezbednost i preventivni inženjering
Direktor

Sektor za računovodstvo, finansije i poreze
Direktor

Sektor za ljudske resurse i pravo
Direktor

Sektor za razvoj
Direktor

Sektor poslovna logistika
Direktor

Restoran
Šef

ZAVISNA DRUŠTVA

Metalac Posuđe d.o.o.

Metalac Market d.o.o.

Metpor d.o.o.

Metalac Print d.o.o.

Metalac Home Market d.o.o.

Metrot o.o.o.

Metalac Inko d.o.o.

Metalac Market Podgorica d.o.o.

Metalac Ukrajina d.o.o.

Metalac Bojler d.o.o.

Metalac Trade d.o.o.

Metalac FTO d.o.o.

Metalac FAD d.o.o.

Metalac Digital d.o.o.

AMBICIOZNI PLANOVI, OPREZNA REŠENJA I VERA U SNAGU METALCA

Godina iza nas završena je ispunjenjem plana. Združeni prihod je 163 miliona evra, što je 6% više u odnosu na plan, dok je dobit veća za 3% i iznosi 6,6 miliona. Kako o problemima koji su izvan našeg uticaja nema svrhe govoriti, važno je da nismo dozvolili da nam bilo šta oduzima energiju. Rešenja smo tražili sami, kod svakog radnog mesta i svakog zaposlenog; svakog procesa i projekta. I upravo zato što smo bili okrenuti internim resursima uspeli smo da ono što smo obećali i ispunimo. Sredinom godine smo ponovo preispitali svoje slabe tačke, isplanirali aktivnosti za poboljšanja, definisali strategiju do 2026. godine i stvorili nove interne pretpostavke da, iako uz stalni oprez, hrabro uđemo u 2024. Planiranih 174 miliona evra združenog prihoda i 7,6 miliona evra dobiti će biti finansijska mera našeg uspeha. Istinska mera biće ipak naša hrabrost, inovativnost, preduzimljivost i pravednost, odnosno spremnost da teret problema i rešenja iznesemo zajedno. A kako su nam ljudi i dalje na prvom mestu, a kriza nesporna, od 1. januara 2024. su povećane zarade linearno 5% za sve zaposlene i 3-4% selektivno. Sveukupno, u proseku oko 8%.

Kako o problemima i teškoćama koji su nas pratili poslednjih pet godina, a ništa manje ni prethodnih, nema svrhe govoriti jer su bili izvan našeg uticaja, važno je da nismo dozvolili da nam bilo šta od toga oduzima energiju i fokus na budućnost. Neka

dešavanja na globalnom nivou su nas pokrenula da shvatimo da ne možemo na isti način dalje. Bila su potrebna brza rešenja i njih smo tražili unutar sopstvenih resursa - kod svakog radnog mesta i svakog zaposlenog, svakog procesa i projekta.

U OBJEKTE, OPREMU, NOVE IZVORE ENERGIJE, INFORMACIONE TEHNOLOGIJE INVESTIRALI SMO 22 MILIONA EVRA

Petogodišnji period je obeležen i investicijama iako za to nismo imali sigurnost i predvidivost okruženja. Ključni motiv je bio da se automatizacijom obezbedi kvalitet i pouzdanost proizvoda kao i zamena stare sa novom, savremenijom opremom. Takođe, veoma važno je i to što smo paralelno radili na ulaganju i uređenju ostalih poslovnih procesa koji su neophodni da nam daju prave informacije na osnovu kojih bismo donosili dobre odluke. Hrabro i istovremeno oprezno sve investicione projekte smo realizovali u planiranim rokovima. Zvuči zaista impozantno za naše poslovanje sa niskom profitnom stopom da smo investirali čak 22 miliona evra u proteklih 5 godina, kao poređenje to je iznos ukupnog neto profita Kompanije za pomenuti period. To je veliki poduhvat čije efekte ćemo osetiti u budućnosti. Ponosni smo što su ulaganja bila tako raspoređena da i proizvodnja i trgovina idu u korak sa vremenom. Tako je u nove i rekonstrukciju postojećih objekata u domaćim trgovinama uloženo 4 miliona evra. Najveće investicije od 11 miliona evra bile su usmerene na kupovinu opreme u proizvodnim društvima. Od velikih kompanijskih projekata izdvajili bismo solarnu elektranu i rekonstrukciju sistema grejanja, vrednosti 3 miliona evra, a još toliko uloženo je u informacione tehnologije, logistički centar, WMS, BI.

RASLI I PRIHOD I DOBIT

Sve na čemu smo radili ne bi bilo moguće bez dobrog finansijskog zdravlja Kompanije. Uprkos pandemiji KOVIDA, istorijskom rastu svih sirovina, skoku transportnih troškova, poskupljenju energenata za više od tri puta, skoku kamatnih stopa, visokoj inflaciji – uspeli smo da održimo prisustvo i konkurentnost na skoro svim tržištima. Konkurentnost je najviše posledica naše odlučnosti da se oslonimo na interne rezerve. Štednja i maksimalna ekonomičnost u svakom segmentu bili su naša svakodnevica jer nije bilo moguće prevaliti teret svih troškova na cenu gotovog proizvoda tj. na kupce. Sveukupno, takvo ponašanje omogućilo je da konsolidovani prihod u 2023. godini

bude 133 miliona evra, što je 43% više u odnosu na 2018. godinu, a konsolidovana dobit veća za 55%. Poštovani radnici Metalca, kao što vidite, još jednom se potvrdilo da samo zajedničkim naporom, hrabrošću i posvećenošću možemo postići uspeh i kada se to čini skoro nemogućim. Ne samo da imamo na šta da budemo ponosni, već nam to daje veru da su pred nama nove prosperitetne godine.

ZA ZDRAVSTVO, KULTURU, SPORT, NATALITET I EKOLOGIJU ULOŽENO SKORO 5 MILIONA EVRA

Metalac je u svemu ostao dosledan epitetu društveno odgovorne kompanije. U skladu sa našim strateškim opredeljenjem da budemo okrenuti lokalnoj zajednici, našim sugrađanima, deci i omladini – za proteklih pet godina uloženo je više od 3 miliona evra u zdravstvo, kulturu, sport, natalitet. Takođe, dugi niz godina ulažemo u čistiju proizvodnju, preradu otpada i svega što se tek sada nameće kao obavezno. Metalac spremno dočekuje nove zahteve zahvaljujući pre svega svom odgovornom odnosu, ali i ulaganju više od 2 miliona evra u čistu proizvodnju i zdravo okruženje u poslednjih pet godina.

BUDUĆNOST

A sada gledajući u budućnost, već vidimo dva ključna pravca koji će biti obavezni za sve one koji nameravaju da opstanu na globalnom tržištu. Prioritet će imati zelena agenda, kako kad je reč o ulaganju u obnovljive izvore energije, tako i kad je reč o ulaganju u ljude i okruženje u kome živimo. Veštačka inteligencija je takođe postala sadašnjost. Zahvaljujući dosadašnjim aktivnostima i planovima, moderan Metalac kakvom težimo će imati pristup svim podacima sa tržišta koji će opredeljivati naše ponašanje i odluke. Istovremeno, automatizacija i digitalna transformacija uticaće svakako na promenu određenih poslovnih profila i dalje smanjenje broja zaposlenih. Takav pristup za uspešno poslovanje daje šansu Metalcu da ostane zdrava Kompanija, moderna i poželjna za zaposlene i investitore.... Naravno, pritom imamo nadu da neće biti ekstremnih globalnih političkih poremećaja.

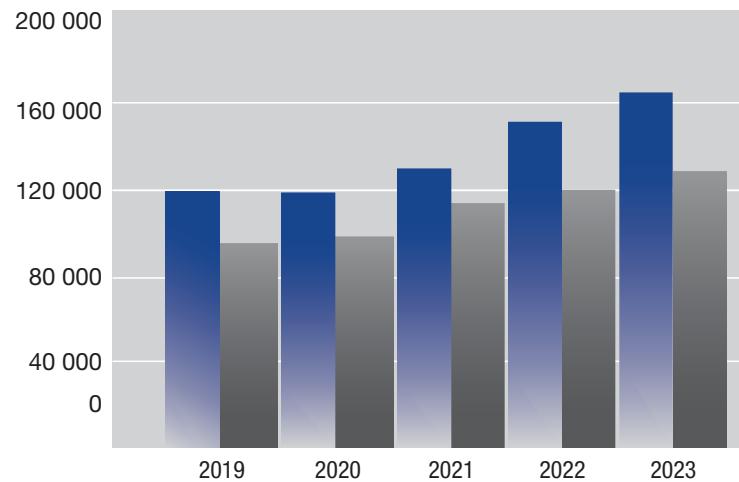
KONSOLIDOVANI PRIHOD **133 miliona €**

Metalac Grupa je poslovnu 2023. godinu završila sa ukupnim konsolidovanim prihodom u iznosu od 133 miliona evra što je 9% više u odnosu na prošlu godinu i 4% više u odnosu na plan. Ostvaren poslovni prihod u 2023. godini ima rast od 10% u odnosu na 2022. godinu, a od plana je veći za 3%. Učešće prihoda od prodaje proizvoda je nepromenjeno za posmatrani period i iznosi 41%, a učešće prihoda od prodaje robe je imalo blagi rast, sa 54% u 2022. na 56% u 2023. godini. Prodaja na domaćem tržištu je za godinu dana porasla 15%, dok je ino prodaja ostala na istom nivou u odnosu na 2022. godinu. Ostali poslovni prihodi u 2023. godini su veći za 9% u odnosu na prethodnu godinu i odnose se na prihode od zakupa, prodaju otpada... Poslovni rashodi u 2023. su porasli 9%, gotovo identično kao i poslovni prihodi, a u odnosu na planirane poslovne rashode su veći za 3%. Najveći trošak u strukturi poslovnih rashoda je NV prodate robe čije je učešće u prihodu od prodaje 48%. Ovi troškovi su porasli sa 53 miliona evra na 60 miliona evra. Troškovi materijala i energije su nominalno ostali isti (vide se efekti solarne elektrane), a učešće u prihodima od prodaje im se smanjilo sa 20% na 18%. Trošak zarada je veći za 1,7 miliona evra, odnosno za 9% u odnosu na prošlu godinu (dva linearna povećanja u toku godine po 5% zbog usklađivanja zarada sa novom minimalnom cenom rada, kao i selektivno povećanje zarada na ključnim radnim mestima), a učešće u prihodima od prodaje se smanjilo sa 21% na 20%. Ostvarena konsolidovana poslovna dobit (EBIT) je veća u odnosu na prošlu godinu za 16%, a odnosu na plan za 1%. Konsolidovana bruto dobit (EBT) je veća za 8% u odnosu na isti period prošle godine, dok je u odnosu na plan veća za 5%.

**133
miliona €**

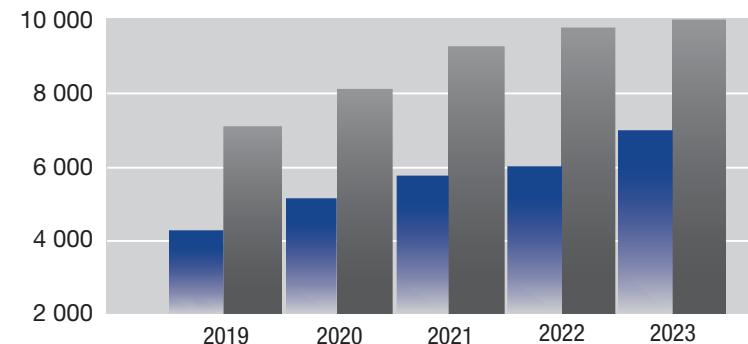
Združeni i konsolidovani prihod u 000 eur

■ združeni prihod
■ konsolidovani prihod

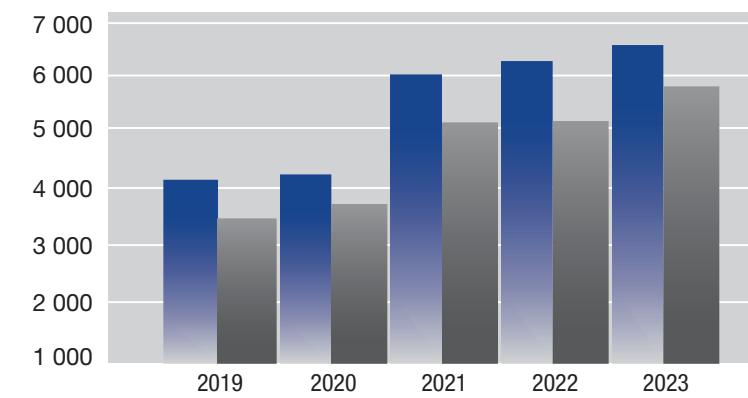
Konsolidovana EBIT i konsolidovana EBITDA u 000 eur

■ konsolidovana EBIT
■ konsolidovana EBITDA

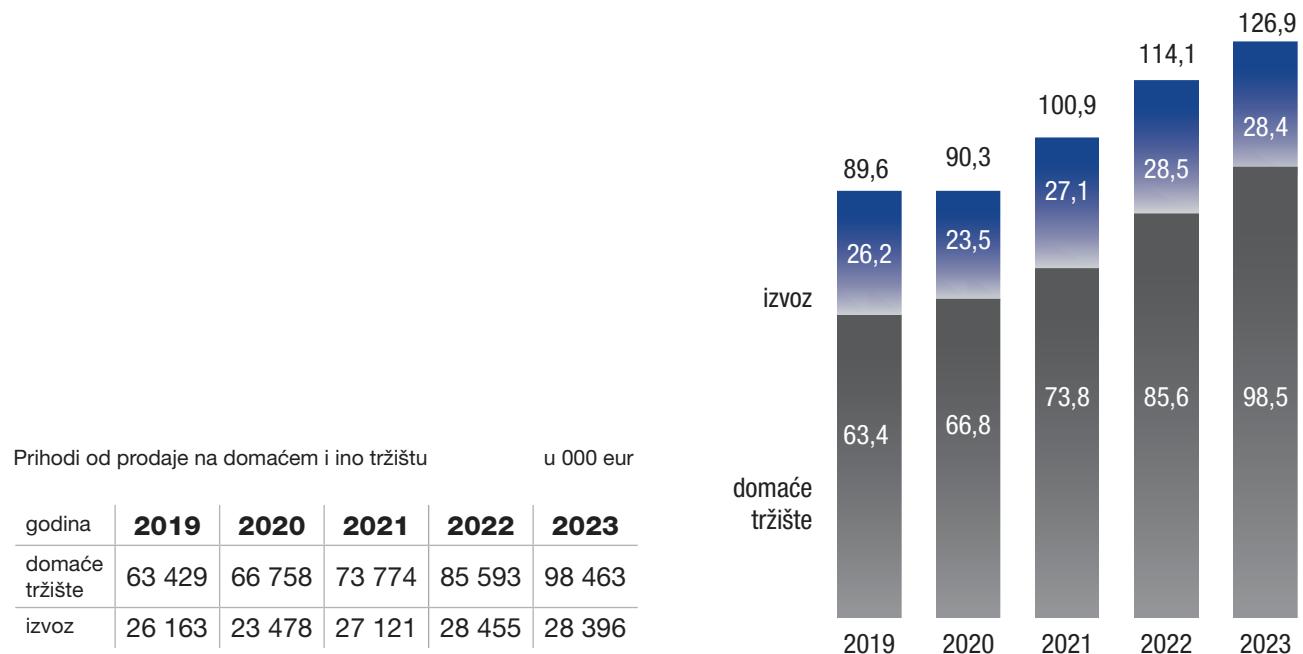
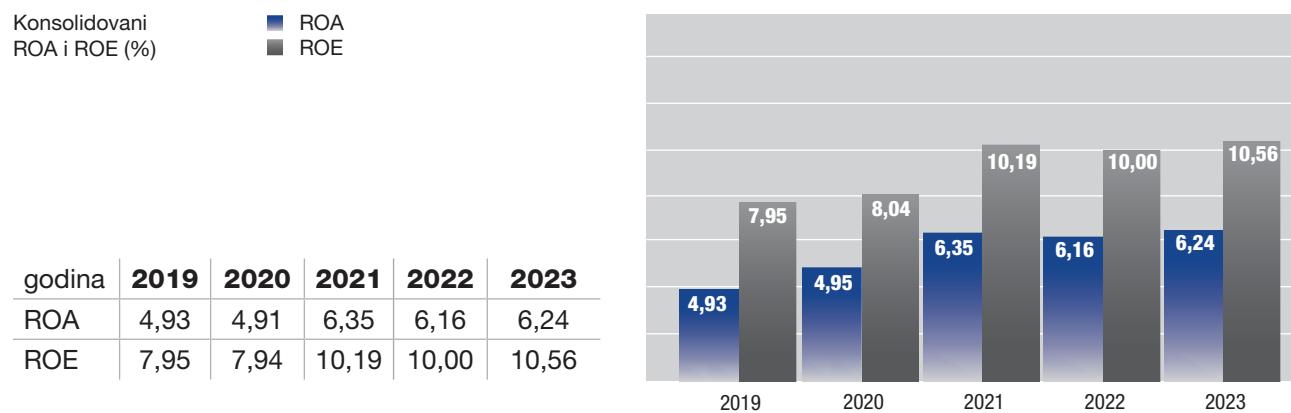
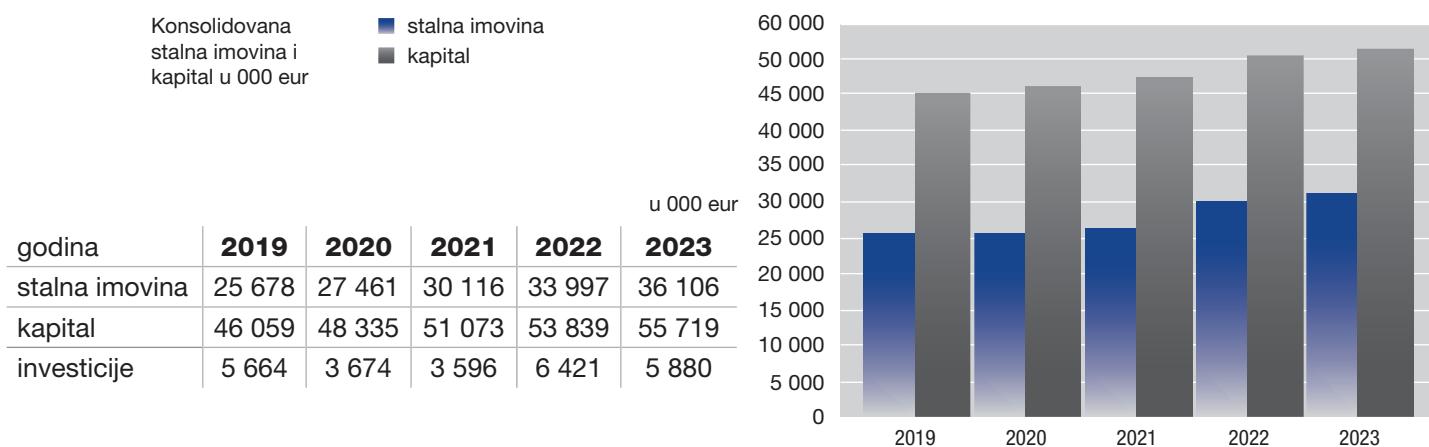
Konsolidovana EBT i konsolidovana neto dobit u 000 eur

■ konsolidovana EBT
■ konsolidovana neto dobit

u 000 eur

godina	2019	2020	2021	2022	2023
združeni prihod	119 860	120 391	135 367	148 487	165 098
konsolidovani prihod	94 280	95 888	107 962	122 381	133 092
konsolidovana EBIT	4 352	5 181	5 691	6 059	7 064
konsolidovana EBITDA	6 943	7 886	9 232	9 793	10 984
konsolidovana EBT	4 331	4 471	5 982	6 220	6 743
konsolidovana neto dobit	3 558	3 746	5 064	5 240	5 784

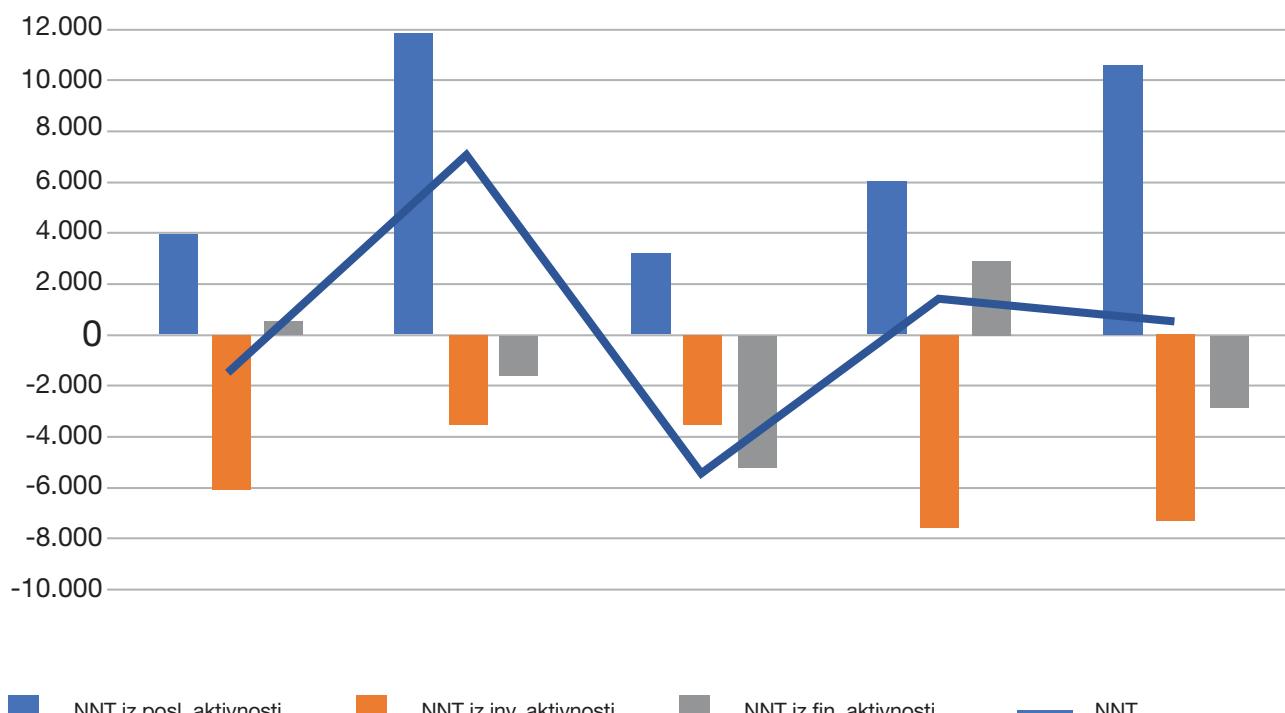
Tržišna kapitalizacija 2019-2023 u 000 eur

	srednji kurs na 31.12.	TC akcije na 31.12.	broj akcija na 31.12.	trž. kapitalizacija
2019	117,5928	1 977	2 040 000	34 297
2020	117,5802	1 950	2 040 000	33 832
2021	117,5821	1 870	2 040 000	32 444
2022	117,3224	1 678	2 040 000	29 177
2023	117,1737	1 590	2 040 000	27 682

u 000 eur

	2019	2020	2021	2022	2023
NNT iz posl. aktivnosti	4 075	11 882	3 256	6 051	10 669
NNT iz inv. aktivnosti	-5 963	-3 382	-3 474	-7 581	-7 245
NNT iz fin. aktivnosti	554	-1 582	-5 161	2 965	-2 886
NNT	-1337	6 918	-5 378	1 435	538

Konsolidovani NNT u 000 eur

**KONSOLIDOVANI
BILANS STANJA
U EUR**

2023.
31.decembar

2022.
31.decembar

%

AKTIVA

Stalna imovina	33.996.888	33.996.888	106,20
Nematerijalna ulaganja	769.821	439.898	175,00
Zemljište i građevinski objekti	14.974.804	14.319.062	104,58
Postrojenja i oprema	13.312.628	10.559.616	126,07
Investicione nekretnine	2.212.722	2.286.019	96,79
Nekretnine i oprema uzete na lizing	2.205.043	2.030.725	108,58
Nekretnine i oprema u pripremi	1.346.024	2.947.306	45,67
Ulaganje na tuđim nekretninama	34.232	42.540	80,47
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica	46.698	53.265	87,67
Otkupljene sopstvene akcije	1.140.904	1.241.654	91,89
Ostala dugoročna potraživanja	62.833	76.803	81,81

Obrtna imovina	58.736.246	56.114.373	104,67
Zalihe	32.271.305	31.113.913	103,67
Potraživanja po osnovu prodaje	10.301.536	9.599.113	107,32
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	164.710	260.801	63,16
Kratkoročni finansijski plasmani	7.593.558	7.400.452	102,61
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	7.300.887	6.820.784	107,29
Potraživanja za PDV i AVR	1.104.249	919.309	120,12

Odložena poreska sredstva	240.520	125.533	191,60
UKUPNA AKTIVA	95.082.474	90.236.795	105,37

Kapital	55.719.420	53.839.420	103,49
Akcijski kapital	20.887.372	20.869.565	100,09
Ostali kapital	289.241	288.994	100,09
Emisiona premija	(302.022)	(300.895)	100,37
Rezerve	1.529.497	1.528.193	100,09
Translaceone rezerve	(25.017)	4.007	
Nerealizovani dobici po osnovu hartija od vrednosti	12.235	18.107	67,57
Aktuarski dobici / (gubici)	(624.667)	(657.732)	94,97
Neraspoređeni dobitak	33.715.401	29.790.512	113,17
Manjinski interes	237.381	2.298.670	10,33

Dugoročna rezervisanja i obaveze	9.923.882	11.141.108	89,07
Dugoročna rezervisanja	3.902.560	3.619.369	107,87
Dugoročni krediti	4.789.974	6.114.876	78,33
Obaveze po osnovu lizinga	1.231.348	1.406.863	87,52

Kratkoročne obaveze	29.439.172	25.256.267	116,56
Kratkoročne finansijske obaveze	6.005.811	5.775.772	103,98
Obaveze iz poslovanja	16.488.968	12.917.042	127,65
Ostale kratkoročne obaveze	4.960.282	4.451.006	111,44
Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda i PVR	1.733.712	1.841.731	94,13
Obaveze po osnovu poreza na dobitak	250.401	270.717	92,50

UKUPNA PASIVA	95.082.474	90.236.795	105,37
Vanbilansna aktiva / pasiva	3.412.910	2.520.870	135,39

**KONSOLIDOVANI
BILANS USPEHA
U EUR**

2023.
31.decembar

2022.
31.decembar

%

POSLOVNI PRIHODI	130.062.702	118.535.986	109,72
-------------------------	--------------------	--------------------	---------------

Prihod od prodaje robe na domaćem tržištu	70.272.379	61.431.488	114,39
Prihod od prodaje robe na ino tržištu	3.006.948	2.977.900	100,98
Prihod od prodaje robe	73.279.327	64.409.388	113,77
Prihod od prodaje proizvoda i usluga - domaće tržište	28.190.810	24.171.293	116,63
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga - ino tržište	25.388.585	25.481.173	99,64
Prihod od prodaje proizvoda i usluga	53.579.395	49.652.466	107,91
Prihodi od aktiviranja učinaka	279.668	446.012	62,70
Povećanje vrednosti zaliha	693.052	2.118.282	32,72
Ostali poslovni prihodi	2.069.301	1.892.245	109,36
Prihodi od usklađivanja vrednosti imovine	161.961	17.594	920,57

POSLOVNI RASHODI	122.999.173	112.472.551	109,36
-------------------------	--------------------	--------------------	---------------

Nabavna vrednost prodate robe	60.431.995	53.429.269	113,11
Troškovi materijala i energije	23.416.266	23.253.248	100,70
Troškovi zarada	23.240.179	21.385.094	108,67
Troškovi naknada i ostali lični rashodi	2.819.770	3.002.372	93,92
Troškovi amortizacije	3.920.767	3.734.498	104,99
Ostala dugoročna rezervisanja	1.435.635	896.616	160,12
Ostali poslovni rashodi	7.625.286	6.625.901	115,08
Rashodi od usklađivanja vrednosti imovine	109.275	145.553	75,08

EBIT	7.063.529	6.063.435	116,49
-------------	------------------	------------------	---------------

FINANSIJSKI PRIHODI	1.643.572	2.480.170	66,27
----------------------------	------------------	------------------	--------------

FINANSIJSKI RASHODI	1.347.016	1.799.150	74,87
----------------------------	------------------	------------------	--------------

OSTALI PRIHODI	1.386.155	1.221.233	113,50
-----------------------	------------------	------------------	---------------

OSTALI RASHODI	2.003.564	1.745.510	114,78
-----------------------	------------------	------------------	---------------

EBT	6.742.677	6.220.179	108,40
------------	------------------	------------------	---------------

POREZ NA DOBIT			
-----------------------	--	--	--

Poreski rashod perioda	(1.079.165)	(971.837)	111,04
Odlozeni poreski prihod (rashod) perioda	120.273	(7.840)	

NETO DOBIT/(GUBITAK)	5.783.785	5.240.502	110,37
-----------------------------	------------------	------------------	---------------

Akcijama Metalca trguje se na organizovanom tržištu Beogradske berze još od aprila 2002. godine, a od maja 2009. godine berza je akcije kompanije uključila na Listing B – Standard market. Prijem i trgovanje na listingu podrazumeva da se radi o kvalitetnim i likvidnim akcijama i uspešnoj kompaniji koja ispunjava dodatne kriterijume za prijem na navedeno tržište. Ocena berzanskih analitičara tom prilikom, da je Metalac jedna od najzdravijih srpskih kompanija i da ne treba sumnjati u dalji rast vrednosti njenih akcija, održala se sve do danas. Dividenda akcionarima isplaćuje se svake godine, a u vlasničkoj strukturi najznačajni deo akcija je i dalje u portfelju menadžmenta kompanije, zaposlenih, bivših zaposlenih.

Akcijski kapital Metalca a.d. iskazan je u 2.040.000 običnih akcija nominalne vrednosti 1.200 dinara.

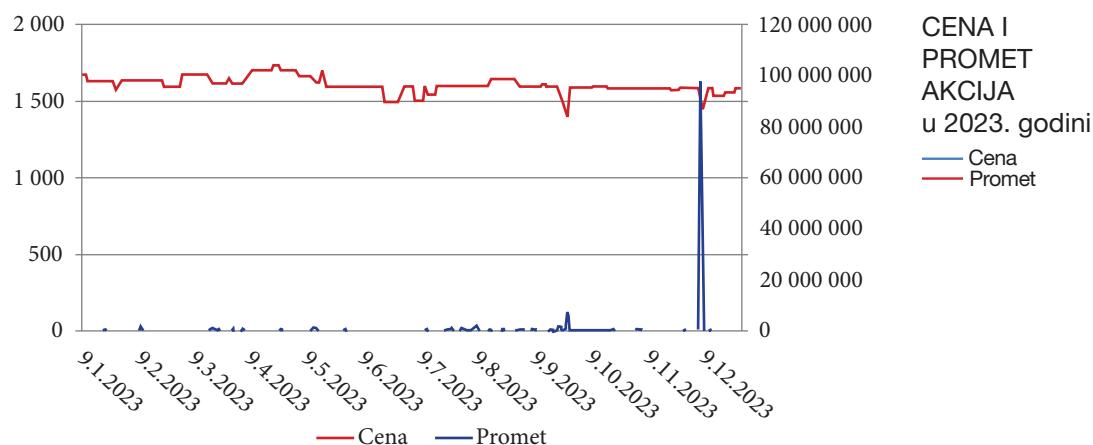
Struktura vlasništva na dan:

31.12.2023. godine:

31.12.2022. godine:

Akcije u vlasništvu fizičkih lica	1.248.564	61,20%	1.248.930	61,22%
Akcije u vlasništvu pravnih lica	447.524	21,94%	503.980	24,71%
Zbirni odnosno kastodi račun	343.912	16,86%	287.090	14,07%

Akcijama Kompanije trguje se u okviru Prime Listinga Beogradske berze, metodom kontinuiranog trgovanja.

Na dan

Poslednja cena	
Najviša cena	
Najniža cena	
Ukupan obim	
Ukupan promet	
Prosečna cena	
Tržišna kapitalizacija	
Obračunska vrednost	
EPS (dobit po akciji)	
P/E (cena/ dobit po akciji)	
P/B (cena/ knjigovodstvena vrednost)	
ROE (prinos na akcijski kapital)	

31.12.2023. godine

1.590 rsd
1.730 rsd
1.403 rsd
89.725 akcija
132.526.798 rsd
1.477 rsd
3.243.600.000 rsd
1.830,62 rsd
137,68 rsd
11,55
0,87
7,59

31.12.2022. godine

1.678 rsd
1.870 rsd
1.245 rsd
30.385 akcija
47.082.391 rsd
1.550 rsd
3.423.120.000 rsd
1.797,75 rsd
125,72 rsd
13,35
0,93
7,05

METALAC GRUPA ZDRUŽENO 165 MILIONA

Ukupan prihod (združeno) Metalac Grupe u poslovnoj 2023. godini iznosi 165 miliona evra, što je za 11% više u odnosu na ostvarenje prethodne godine i 7% više u odnosu na plan. Združena bruto dobit (EBT) u 2023. je 6,8 miliona evra. Veća je od prošlogodišnjih vrednosti za 11%, a 8% od plana. Metalac Grupa je u 2023. godini ostvarila združenu poslovnu dobit (EBIT) u iznosu od 7,1 miliona evra, što je za 4% iznad planskih veličina i 17% više od ostvarenja u 2022. godini.

165
miliona €

PROIZVODNA DRUŠTVA

Iako sa svega 2% većim ukupnim prihodom u odnosu na 2022. godinu, ukupna poslovna dobit (EBIT) pet proizvodnih društava od 4,1 miliona evra je veća za 25% i učestvuje sa 57% u ukupnoj poslovnoj dobiti Grupe. Sva društva, izuzev Metalac Printa, su bila uspešnija od zadatih vrednosti.

Inače, proizvodna društava su u 2023. ostvarila 51,5 miliona ukupnog prihoda pa je njihovo učešće u združenom prihodu Grupe 31% i nešto je niže u odnosu na prethodnu godinu. Najveći doprinos i dalje ima koruzniske kompanije Metalac Posuđe. Skoro polovina ukupnog prihoda proizvodnih društava ostvarena je izvozom, a ostalo na veoma značajnom domaćem tržištu.

Poslovanje Metalčevih proizvodnih preduzeća odvijalo se u uslovima stabilizacije cena sirovina i troškova transporta, a sa druge strane rasta cena energenata. Glavni fokus u svim fabrikama i pogonima i dalje je na povećanju produktivnosti i smanjenju troškova. U tom pravcu nastavlja se sa setom aktivnosti koje vode daljem unapređenju proizvodnih procesa i tehnoloških postupaka, većoj automatizaciji proizvodnje i još boljim uslovima rada.

Kor biznis
– stub Kompanije

NA POSUĐU SKORO 1,7 MILIONA EVRA VIŠE NEGO LANE

Metalac Posuđe je ostvarilo ukupan prihod od 29,8 miliona evra, što je povećanje od 6% u odnosu na prethodnu godinu. Najznačajniji doprinos ovom rezultatu donelo je domaće tržište i tržišta ExYu, koja su činila 78% ukupne prodaje. Uprkos izazovnom poslovnom okruženju, Metalac Posuđe je uspelo da održi stabilnost. Domaće tržište je beležilo rast od 13%, dok je na tržištima ExYu ostvaren rast od 6% u odnosu na 2022. godinu.

Stojan Slović
direktor društva

Tamara Đurović
komercijalni direktor

Veljko Vukadinović
direktor proizvodnje

Jovan Živković
tehnički direktor

Zoran Ognjanović
direktor servisa i alatnice

Goran Todorović
šef tehničke kontrole kvaliteta

**29,8 miliona €
prihod**

Direktor Metalac Posuđa, Stojan Slović, ističe zadovoljstvo postignutim rezultatima, naglašavajući rast realizacije na domaćem tržištu, Rusiji, BiH, Hrvatskoj i Crnoj Gori... Metalac Market i tradicionalni mali kupci su značajno doprineli rastu na domaćem tržištu, dok su veliki sistemi i *cobranding* aranžmani takođe ostvarili značajan rast prodaje.

Iako je internet prodaja i dalje zanemarljiva, u Metalac Posudu su svesni da je ova aktivnost doprinela rastu u drugim prodajnim kanalima. Takođe, zabeležen je pad u izradi pozicija za bojlere Metalac.

Pored domaćeg tržišta i ExYu, ostalih 19 tržišta je donelo svega 7 miliona evra, što je manje za 12% u poređenju sa prethodnom godinom. Metalac Posuđe je prvi put izvezlo posuđe na tržišta Poljske, Rumunije i Moldavije, a kupac iz Gruzije je udvostručio svoje kupovine. Međutim, pad prodaje je zabeležen u Češkoj, Francuskoj, Mađarskoj, na Kosovu, Švedskoj... što je donekle nadoknađeno rastom prodaje na drugim tržištima.

U fabrici i dalje nastavljaju sa osavremenjavanjem naše opreme, aktivnostima na optimizaciji svih troškova i materijala, energije i radne snage. Krajem prošle godine je u pogonu mašinske obrade instalirana nova transfer linija koja će značajno ubrzati i pojeftiniti izradu posuda u limu iz linije trbušastog posuđa, a takođe je kompletirana linija za izradu inox prstena kupovinom još jedne automatske mašine.

Direktor Slović ističe da se u Posudu suočavaju sa izazovima, ali i da imaju ambiciozne planove za budućnost, uključujući investicije u robotizaciju proizvodnje i razvoj novih proizvoda.

- Krenuli smo sa obučavanjem ekipe naših inženjera za programiranje robota i njihovo uključivanje u našu proizvodnju, jer smo planom investicija predvideli da jedan deo proizvodnje emajliranog posuđa robotizujemo - najavljuje direktor Stojan Slović.

2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
-4%	-7%	+12%	+2%	+6%
26,07	24,30	27,40	28,00	29,8

Ukupan prihod u milionima evra

| FRANKFURT

Tradicionalno dobar nastup na sajmu u Frankfurtu

Metalac Posuđe je i ove godine učestvovalo na međunarodnom sajmu Ambiente u Frankfurtu od 26. do 30. januara. Skoro 5.000 izlagača imalo je priliku da svoju ponudu predstavi posetiocima iz celog sveta, kojih je ove godine bilo oko 140.000. Pripremljeno je oko 40 linija emajliranog, inox i aluminijumskog posuđa.

Ambiente je jedan od najvećih međunarodnih sajmova robe široke potrošnje. U segmentu Dining, Ambiente je globalni lider u prezentovanju svetske ponude proizvoda za kuhinju i domaćinstvo, kao i za HoReCa segment. Metalac Posuđe je predstavilo oko 40 kolekcija emajliranog, inox i aluminijumskog posuđa. Dekore za emajlirano posuđe, kao i godinama unazad, kreirali su Metalčevi dizajneri, zatim dizajneri sa kojima Metalac ima višegodišnju uspešnu saradnju, kao i odabrani

i nagrađeni na regionalnom Facebook konkursu, jedanaesti po redu.

Sudeći po broju održanih razgovora i susreta, očekuje se da kontakti sa sajma dominantno opredelite poslovne aranžmane u tekućoj godini.

Veliki optimizam ulivaju i posete kupaca sa kojima je Metalac radio u prošlosti. Kontakti su obnovljeni i u predstojećem periodu će biti poslate konkretnе ponude. Očekujemo da će posebno biti dominantna tržišta u Rumuniji, Poljskoj, Španiji, Belgiji... Opšti utisak je da je sajam bio manje posećen u odnosu na prethodnu godinu, ali to nije uticalo na posetu štanda Metalac Posuđa, gde je gotovo sve vreme bilo posetilaca, kako kupaca, tako i dobavljača - zaključuju iz Metalac Posuđa.

I PERSONALIZOVANI SET POSUĐA

Personalizovane šerpe su idealan poklon za bilo koju priliku. Bilo da slavite rođendan, venčanje, jubilej ili neki drugi poseban trenutak, ove šerpe će dati poseban šarm vašem poklonu. Prve reakcije su izvrsne, otkad je personalizovani set pušten u prodaju, novembra 2023, zabeležili smo preko 200 porudžbine, a u 2024. godini očekujemo porast interesovanja za ovaj unikatni poklon.

U srcu svake kuhinje, šerpe su oduvek bile simbol okupljanja i ukusnih obroka. One su generacijama predstavljale mesto gde se pripremaju omiljeni recepti i gde se dele trenuci sa porodicom i prijateljima. Sada, uz naše personalizovano posuđe svakom kuvaru, domaćinu ili domaćici dodat je lični pečat ispisan porukom na šerpi. Na unikatnu inox šerpu mogu se dodavati imena, datumi, ili posebne poruke, stvarajući tako jedinstvenu šerpu koja odražava kreativnost i pažnju prema primaocu poklona. Svaka šerpa je izrađena sa pažnjom prema detaljima, koristeći visokokvalitetne materijale, obezbeđujući time dugotrajnost i večne uspomene.

FACEBOOK KONKURS „ZAKUVAJ SVOJ DIZAJN“ OKUPIO SKORO 200 AUTORA

Pobednici Ani Pantović iz Beograda nagrada 1000 evra, za dizajn pod nazivom "Sunce". Specijalne nagrade od po 200 evra dobili su: Melania Ašanin Ćorda iz Niša, Bojana Tadić, Maja Kržalić i Milica Stanković iz Beograda, Selena Kresojević iz Novog Sada, Marijana Pekmezović iz Pančeva, kao i Dragana Prešeska iz Makedonije, Jovana Kastratović iz Crne Gore i Katarina Kocijan iz Hrvatske.

I ove godine beleži se veliki odziv autora širom regiona na konkursu "Zakuvaj svoj dizajn" - dvanaestom po redu, koji se organizuje u cilju prikupljanja novih ideja od strane mladih i neafirmisanih autora. Najbolji odgovor postavljenim kriterijumima, koji se ogleda u inovativnosti, originalnosti, kao i izvodljivosti u proizvodnji, je definitivno pobednički rad Ane Pantović iz Beograda, sa dizajnom pod nazivom "Sunce".

TEŠKA, ALI IPAK USPEŠNA GODINA

Proizvodnjom ambalaže i dekora, Metalac Print je ostvario prihod od 5 miliona evra, što je 7% ispod plana i smanjenje za 9% u odnosu na prethodnu godinu. Dok je pad u prodaji delom bio uzrokovani smanjenim plasmanom na eksternom tržištu, poslovanje sa sestrinskim firmama unutar Metalac Grupe donelo je prihod od 2 miliona evra, što je 6% iznad plana i 10% bolje nego 2022. godine.

Predrag Lazović
direktor društva

Dejan Kočović
tehnički direktor

5 miliona € prihod

Direktor Predrag Lazović ocenjuje da je evidentan porast u prodaji dekora za 25% i komercijalne ambalaže za 7%, dok je transportna ambalaža zabeležila pad od 2%, što ukazuje na uspešnu godinu internih kupaca. Međutim, prodaja transportne ambalaže za eksterne kupce je zabeležila pad od čak 18%.

Konkurenca je bila žestoka, a godina je prošla u korekcijama cena i borbi za svakog kupca. Ipak, uprkos teškim tržišnim okolnostima i rastućim troškovima, poslovni rezultat na kraju godine je bio 3% iznad ostvarenja u 2022. godini, ali 15% ispod plana.

Dizajn studio i Pogon preslikača su predložili i osvojili 70 novih dekora, od kojih je 49 lansirano u redovnu proizvodnju. Veći deo predloženih dekora za sajamski nastup u Frankfurtu 2023. godine je privukao interes krajnjih kupaca. Pogon preslikača ubrzano je završio i 20 novih dekora za sajamsku postavku u 2024. godini, s nadom da će biti jednako uspešni kao prethodni.

2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
-5%	-6%	+20%	+18%	-9%
4,1	3,90	4,70	5,50	5,00

Ukupan prihod u milionima evra

DOPRINOS NOVIH KUPACA U IZVOZU

Metalac Bojler je zaključio poslovnu 2023. godinu sa ukupnim prihodom od 7,2 miliona evra, što je na istom nivou kao 2022. godine i nešto malo ispod plana. Godina je bila izuzetno teška, sa visokom inflacijom, smanjenom novogradnjom i izostankom prodaje na tržištu Kosova veći deo godine. Dok je prodaja na domaćem tržištu porasla skromna 2%, ostvarenje u izvozu je veće za 13% u odnosu na godinu pre. Planiran je desetopercentni rast prodaje za 2024. godinu.

Milan Filipović
direktor društva

Dejan Vesković
komercijalni direktor

Aleksandar Talović
direktor proizvodnje

Dragan Lučić
direktor tehnologije i razvoja

7,2 miliona € prihod

Direktor Metalac Bojler, Milan Filipović, ističe da su novi kupci u izvozu, posebno u Albaniji, Luksemburgu i Rumuniji, delimično nadomestili pad tražnje. Uprkos oprezu kupaca zbog rasta cena u prethodnim godinama, cene osnovnih materijala su se stabilizovale, a kod nekih su čak i smanjene u odnosu na početak godine. Međutim, cene energetika su značajno porasle, što predstavlja dodatni izazov za poslovanje.

Metalac Bojler je nastavio sa realizacijom planova razvoja i investicija u 2023. godini. Osvojene su nove linije proizvoda poput Digitala, Indirecta, Sirius Black-a i bafera, dok su u završnoj fazi puštanja u rad linija za hemijsku pripremu bojlera velikih litraža i ugoveranja robotske stanice za zavarivanje. Automatizacija proizvodnih procesa je ključna za dalji razvoj preduzeća, a Metalac Bojler planira nastavak investicija kako bi bio još konkurentniji na tržištu.

2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
-7%	0%	+17%	+17%	0%
5,0	5,0	6,1	7,2	7,2

Ukupan prihod u milionima evra

Za narednu godinu, Metalac Bojler planira 10% rasta, što zahteva maksimalno angažovanje svih zaposlenih, fokus na troškovima materijala, povećanje produktivnosti kroz automatizaciju i robotizaciju, razvoj novih ino kupaca i veći rast kod domaćih strateških kupaca iz segmenta vodovoda, sanitarije i grejanja.

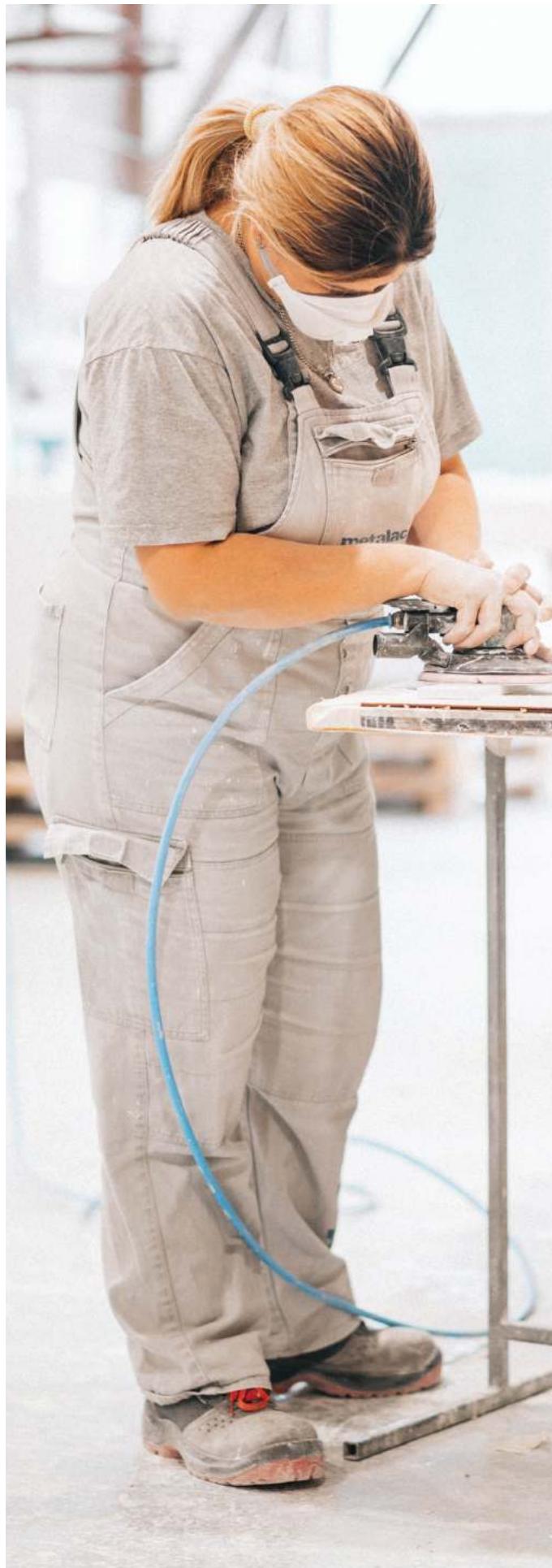
METALČEVI BOJLERI NA SAJMU GRAĐEVINARSTVA U BEOGRADU

Najveći sajamski događaj u građevinskoj industriji u regionu jugoistočne Evrope održan je u aprilu ove godine.

Objedinio je znanja iz svih grana građevinske industrije i zanata, prema međunarodnim standardima i na visokom nivou.

I ove godine preduzeće Metalac Bojler imalo je zanimljivu postavku proizvoda iz novog i postojećeg asortimana bojlera za kuhinju, kupatilo, grejanje i bafera za toplotne pumpe i sanitarnu vodu. Proizvode je izlagalo više od 500 domaćih i stranih izlagača, iz preko 20 zemalja.

Na osnovu posećenosti štanda i obavljenih razgovora, iz Metalac Bojlera zaključuju da je ovogodišnji sajam prošao uspešno.

PRIHOD NA NIVOU PRETHODNE GODINE – PROFIT ZNAČAJNO VEĆI

Kao i u drugim segmentima poslovanja, tržište sudopera i sanitarnog programa suočilo se s brojnim izazovima u 2023. godini. Pad tražnje na najvećim evropskim tržištima dodatno je otežao prodaju. Ostvareni ukupan prihod od 4,8 miliona evra je na nivou planiranog i 2% iznad prošlogodišnjeg.

Vladan Stojković
direktor društva

Darko Ponjavić
komercijalni direktor

Vladan Racić
tehnički direktor

4,8 miliona € prihod

Ovakva situacija rezultirala je smanjenjem prodaje na tržistima Zapadne i Severne Evrope. Međutim, na tržistima u okruženju prodaja je bila na planiranom nivou, čak i nešto veća nego prethodne godine. Prodaja na ino tržistima je 4% ispod plana, a 12% manja u odnosu na isti period prethodne godine, dok je prodaja na domaćem tržištu 5% ispod plana, a 18% veća nego u 2022. godini. Uprkos izazovima, rezultat poslovanja bio je 35% iznad plana i tri puta veći u odnosu na rezultat u 2022. godini.

Direktor Metalac Inka, Vladan Stojković, ističe da je za postizanje ovakvog rezultata uložena velika energija svih zaposlenih u povećanju efikasnosti poslovanja. Povećana je produktivnost, poboljšani su uslovi kod dobavljača, a aktivnosti u prodaji su doprinele većoj atraktivnosti proizvoda na tržištu.

Za tekuću godinu, Metalac Inko planira 10% veću prodaju nego prošle godine. Na ino tržistima su otvoreni novi kupci, sa kojima se očekuje značajna realizacija na osnovu prvih naloga krajem 2023. godine. Aktivnosti na domaćem tržištu će biti dodatno intenzivirane, uz dobar marketing plan podrške prodaji u digitalnom formatu i konvencionalnim metodama. Pripremljena je i nova linija granitnih sudopera modernog dizajna, što će doprineti povećanju konkurentnosti.

-Globalna situacija zahteva oprez, ali uz posvećenost poslu i sprovođenje planiranih aktivnosti, uvereni smo da ćemo ostvariti postavljene ciljeve - poručuje direktor Stojković.

2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
+11%	+7%	+20%	+15%	+2%
3,24	3,46	4,20	4,70	4,80

Ukupan prihod u milionima evra

PREPORUČUJE GA POUZDANOST, EFIKASNOST I KVALITET

Metalac FAD je uspešno završio godinu sa ukupnim prihodom od 4,8 miliona evra što je veoma blizu plana i ostvarenju u prethodnoj godini. Ulazak u 2024. godinu donosi plan koji je 10% iznad ostvarenja prošle godine. Fokus na nove tržišne segmente i rast plasmana u segmentu ugradnje počeo je da se realizuje u značajnoj meri već tokom 2023. godine. U 2024. godini, akcenat je na pronalaženju novih kupaca, povećanju produktivnosti i promovisanju konkurenčkih prednosti koje je FAD stekao tokom prethodnih godina.

Goran Mijatović
direktor društva

Goran Lučić
tehnički direktor

Ilija Jevtić
šef prodaje

4,8 miliona € prihod

Početak godine obeležen je značajnim rastom troškova energenata, posebno električne energije, čija je cena udvostručena u poređenju s prethodnim periodom od dve godine, što je značajno je opteretilo poslovne troškove.

Goran Mijatović, direktor FAD-a, ističe da je završen još jedan investicioni ciklus započet u junu 2022. godine, koji je obuhvatio osavremenjavanje opreme i zamenu dotrajalih mašina. Ovi investicioni poduhvati trebalo bi da doprinesu kvalitetu proizvoda i stabilnosti proizvodnog procesa. Ukupno realizovane investicije u ovom periodu iznose oko 800.000 evra, a krajem godine je ugovorena nabavka još jednog CNC struga, čime se visina investicija penje na milion evra. Od 2016. godine, kada je FAD preuzet, ukupno je realizovano investicija u vrednosti od skoro 4 miliona evra. Mijatović zaključuje da je FAD tokom ovog perioda stekao konkurentsку prednost u pouzdanosti, brzini reagovanja, poštovanju rokova i kvalitetu isporučenih proizvoda.

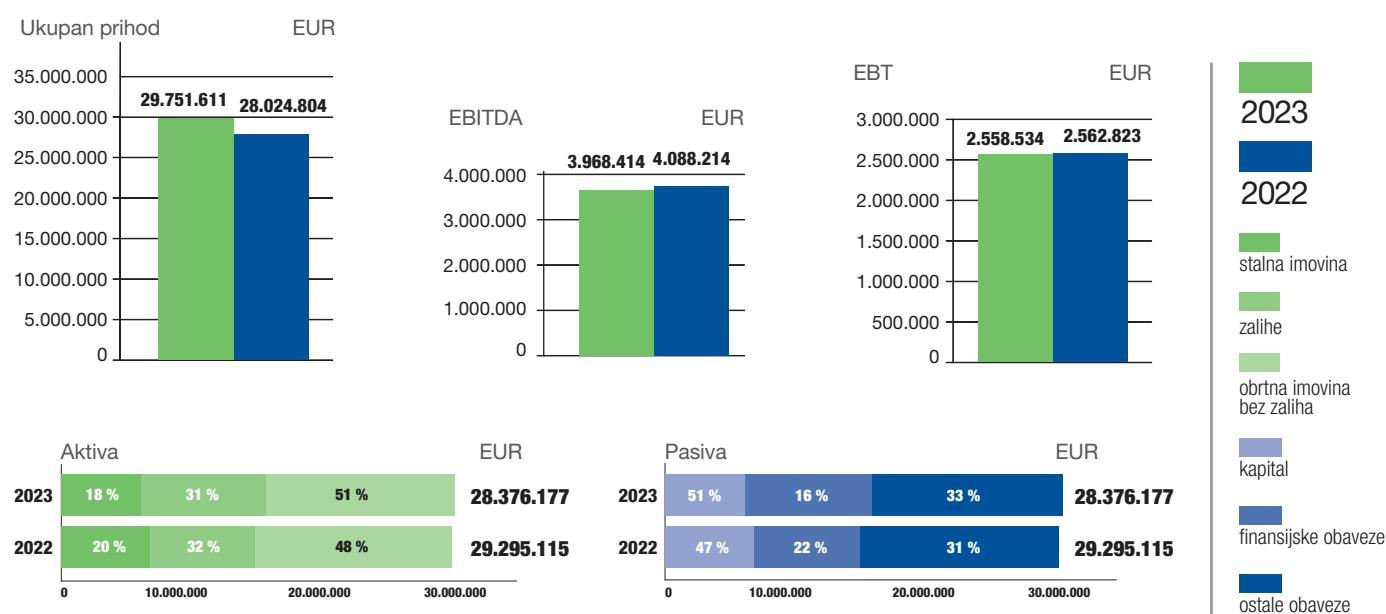
FAD UGOSTIO SERVISERE

Početkom novembra Metalac FAD ugostio je zaposlene firme Delmax i servisere sa kojima ova firma sarađuje. Tom prilikom prisutni su upoznati sa procesom proizvodnje, proizvodima, procesima kontrole kvaliteta, a to je bila i prilika da se čuje njihovo mišljenje i sugestije. Praksa posete fabrici bila je prisutna u prethodnim godinama i sigurno će se sa njom nastaviti u budućnosti jer se svi u lancu odlučivanja upoznaju sa inovacijama, novim proizvodima i tehnologijama. Sa druge strane, direktni razgovor je najbolji način da se čuju sugestije servisera i kupaca, čija mišljenja i stavovi predstavljaju najbolji izvor informacija za buduće odluke koje vode unapređenjima.

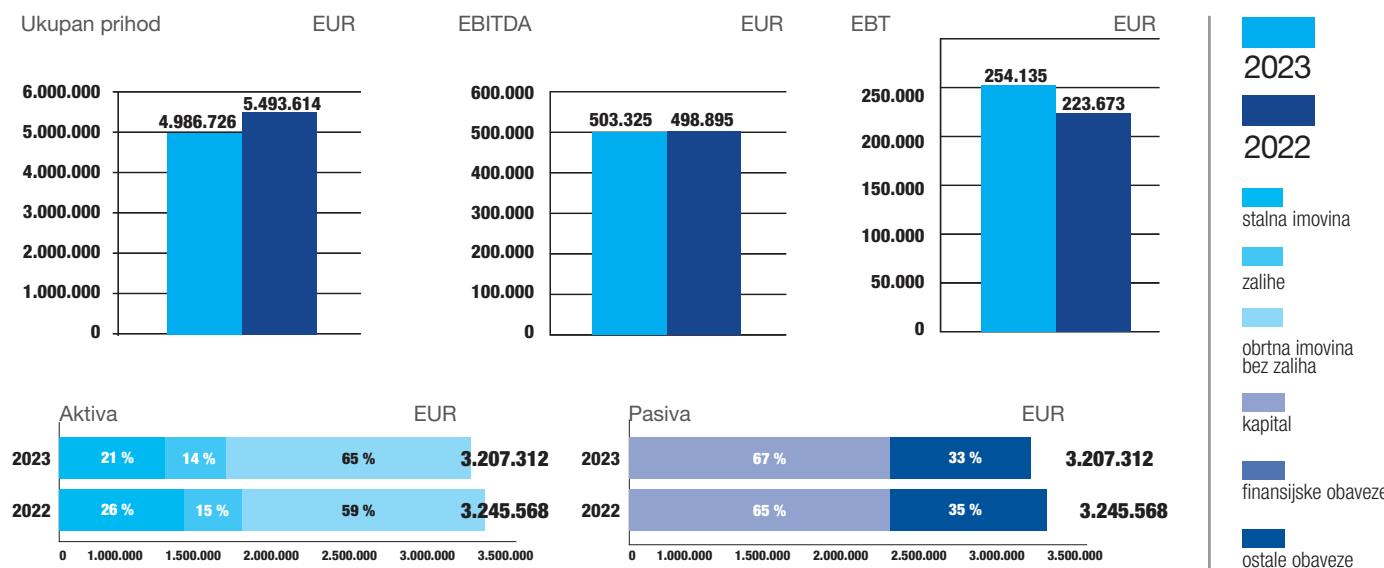
2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
+6%	-18%	+12%	+39%	-2%
3,67	3,00	3,50	4,90	4,80

Ukupan prihod u milionima evra

Posuđe

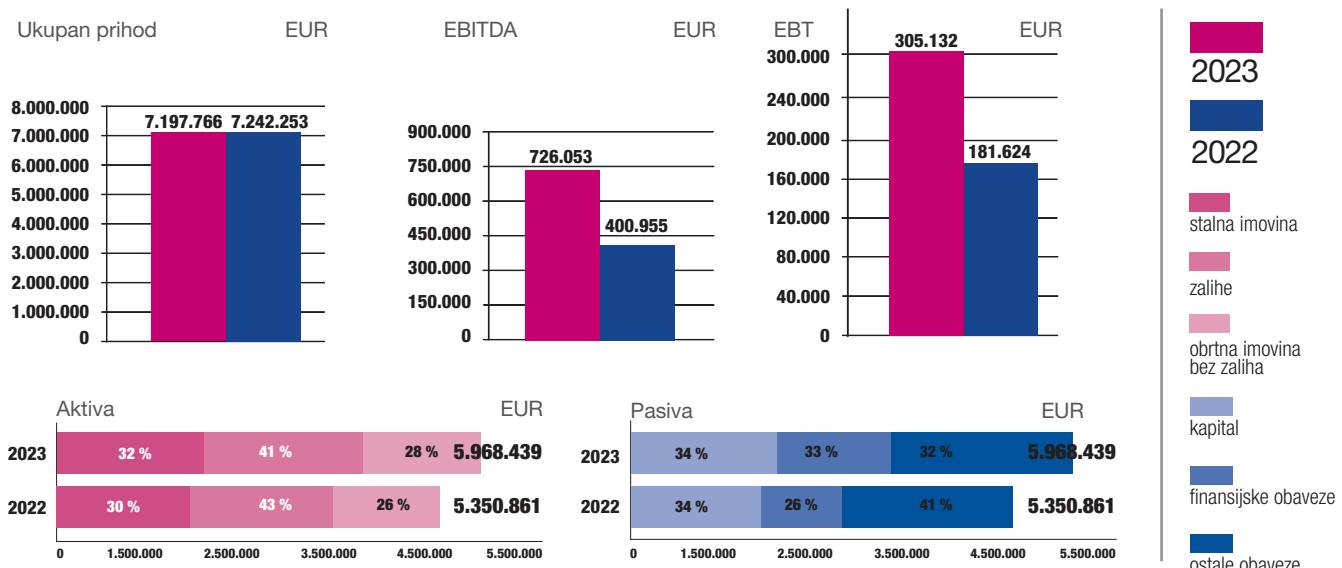
Print

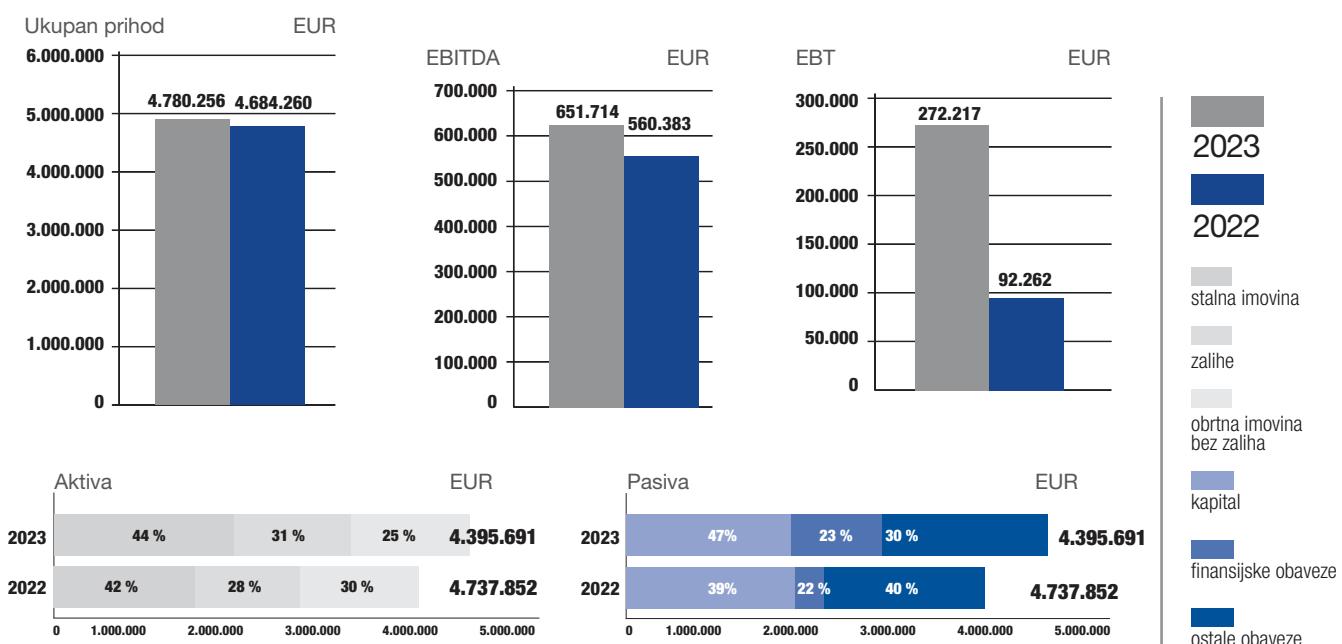
215.833

181.624

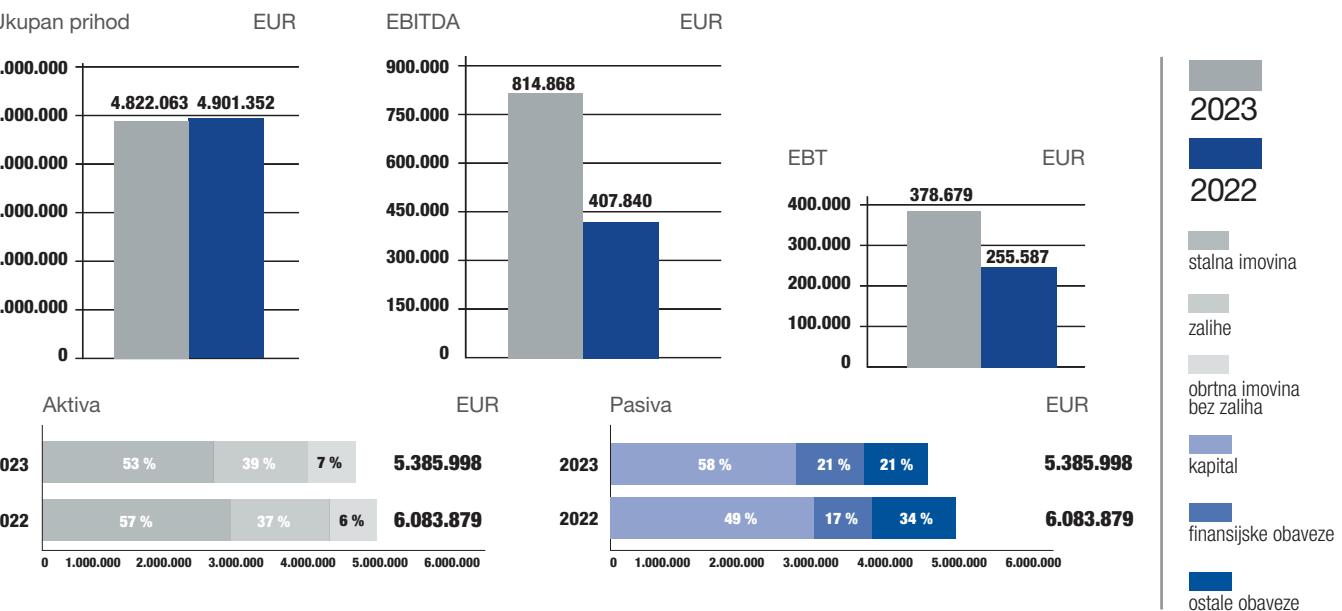
Bojler

Inko

FAD

metalac
HOME & KITCHEN

DOMAĆA TRGOVAČKA DRUŠTVA

Sa skoro 90 miliona evra ukupnih prihoda šest domaćih trgovčkih društava ostvarilo je 18% rasta u odnosu na 2022. godinu i 12% u odnosu na plan. Pritom je poslovna dobit bila za čak 24% veća.

Apsolutno najveći doprinos ukupnom prihodu sa preko 90% učešća imaju Metalac Market sa 78 specijalizovanih prodavnica u 60 gradova i jednom internet rodavnicom i Metalac Proleter a.d. sa 45 prehrambenih prodavnica u Gornjem Milanovcu, Čačku, Ljigu i Kraljevu. Ovo su istovremeno maloprodajni lanci sa kontinuiranim rastom. Pritom Metalac Market ima poseban značaj u plasmanu Metalčevih proizvoda, a ukupnom rastu sve više doprinosi i online prodaja.

Sveukupno, preko ovih zavisnih društava je realizovano oko 20% ukupne prodaje Metalčevih proizvoda na domaćem tržištu.

METALČEV MALOPRODAJNI LANAC BELEŽI RAST

Poslovnu 2023. godinu Metalac Market je završio sa 42,4 miliona evra ukupnog prihoda. U maloprodaji je ostvareno 38 miliona evra, što je za 13% više u odnosu na prošlu godinu. Bruto dobit (EBT) iznosi 1,3 miliona evra.

Damir Pehrat
direktor društva

Aleksandar Erić
komercijalni direktor

42,4 miliona € prihod

U 2023. godini Metalac Market je preselio, ili renovirao 8 prodavnica, što je značajno doprinelo poboljšanju imidža Metalca u tim sredinama, kao i rastu prometa. Više od 600.000 evra uloženo je u marketinške aktivnosti, što je doprinelo unapređenju prodaje, kao i dodatnom rastu imidža. Pored toga, odrđeno je 15 promocija na lokalnom nivou gde su predstavljeni proizvodi i organizovane degustacije palačinki spremljениh u Metalčevim tiganjima, i proizvoda koji su spremani u Sigminim malim kućnim aparatima.

- Posebno nas raduje rast prodaje Metalčevih proizvoda, na kojima je Metalac Market u 2023. godini ostvario 1,4 miliona evra više nego u 2022. godini, odnosno 11,2 miliona evra - ističe direktor Metalac Marketa, Damir Pehrat.

Uprkos izuzetno teškoj poslovnoj godini, koju je obeležila inflacija i pad kupovne moći, realizovane su mnoge aktivnosti koje su, uz pomoć kolega iz marketinga i dobavljača, sproveli zaposleni u Metalac Marketu.

2019.	2020.	2021.	2022.*	2023.
+10%	+19%	+10%	+57%	+14%
18,2	21,7	23,8	37,3	42,4

Ukupan prihod u milionima evra

* sa preuzetim MP objektima od MHM Novi Sad

UPORNO DIFERENCIRANJE I ZAJEDNIČKO PLANIRANJE SA KLJUČNIM KUPCIMA

Metalac Trade je u 2023. godini ostvario ukupni prihod od 4.5 miliona evra, što je 8% iznad plana, a 18% više od prošlogodišnjeg. Ključna je tesna saradnja sa dva maloprodajna lanca Matalac Marketa. Nakon pune tri godine, Metalac Trade je bio na velikom sajmu u Kini.

Marija Veselinović
direktor društva

4,5 miliona € prihod

Poseta sajmu u Kini omogućilo je Metalac Trade-u da se upozna sa novitetima, uspostavi kontakte sa novim firmama i odabere brojne nove proizvode, što je donelo osvežavanje i proširenje ponude, kao i uvođenje novih proizvoda na tržiste. Sve to je doprinelo rastu u odnosu na prethodnu godinu. Tome treba dodati i sinergetske efekte saradnje sa zavisnim preduzećima.

Pozitivne okolnosti u ovoj godini su pre svega relativno stabilan kurs USD i stabilnost, tj. mali pad troškova transporta tokom čitave godine, što je veoma značajno jer su troškovi transporta predstavljali najveće opterećenje u periodu pandemije i nakon toga. Veliki značaj ima i stabilizacija lanaca snabdevanja - pojašnjava situaciju Marija Veselinović, uz konstataciju da su godinu ipak opterećivali negativni parametri kao što je veliki rast troškova u odnosu na prethodnu godinu i značajne zalihe iz prethodnih godina koje su opterećene izuzetno visokim troškovima transporta.

- Metalac Trade i dalje nastavlja da sprovodi strategiju diferenciranja u pogledu kvaliteta, pakovanja, dizajna proizvoda, što je i prepoznato od strane kupaca. Predstoje nam dalje aktivnosti na unapređenju i povećanju prepozнатljivosti trgovačke marke Sigma, gde očekujemo značajan pomak zahvaljujući novoj organizaciji marketinga, a u ostvarenju planiranog rezultata za tekuću godinu će i dalje najveći značaj imati Metalac Market i Metalac Market Podgorica. Naša dva maloprodajna lanca su postala veoma aktivna u zajedničkom odabiru pojedinih linija proizvoda koje se ekskluzivno prodaju samo u njihovim radnjama. Prvi takvi projekti su započeti polovinom godine, a prvi proizvodi su se na policama naših prodavnica pojavili u novembru. Za ovo kratko vreme rezultati su veoma dobri. Sa ovim aktivnostima nastavljamo i dalje, što bi trebalo da svima doneše dobre rezultate – poručuje direktorka Marija Veselinović.

2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
+5%	-8%	+7%	+1%	+18%
3,85	3,53	3,78	3,82	4,50

Ukupan prihod u milionima evra

PROLETER RASTAO VIŠE OD SAMOG TRŽIŠTA

Nakon dve decenije poslovanja u okviru Metalca, Proleter je postao stabilno društvo sa 400 zaposlenih, preko 45 prodavnica u gradu i okolini. U 2023. godini ostvario je 41 milion evra prihoda od prodaje, što je 15% iznad planiranog i 20% iznad ostvarenja u prethodnoj godini. Reč je o generičkom rastu koji ne uključuje nove objekte.

Jelena Luković
generalni direktor društva

Ivan Čutović
direktor prodaje

Nenad Babić
direktor nabavke

41,4 miliona € prihod

Proleter je nastavio da raste i razvija se, kako je još odavno najavila direktorka Jelena Luković, koja se nalazi na toj poziciji već 10 godina. Pored konstantnog rasta, Proleter se i dalje širi na teritorije opštine Čačak, a u 2024. je ušao i na tržište opštine Kraljevo, gde je početkom februara otvorio svoj prvi objekat. Rast na svakom polju se prevashodno ogleda u sopstvenoj preduzimljivosti, ali i članstvu u Domaćem trgovачkom lancu DTL, koji je Proleteru omogućio značajne konkurenntske prednosti.

-Tokom godine se konstantno radilo na unapređenju procesa rada u svim segmentima, sa čime nastavljamo i u 2024. godini. Takođe, imidž kampanje za Domaći trgovачki lanac DTL kako na nacionalnim, tako i na digitalnim kanalima, doneo nam je prepoznatljivost na teritoriji cele Srbije, a DTL grupacija je zauzela četvrto mesto na tržištu maloprodaje Srbije, posle Delhaize, Merkatora i Lidla - ističe direktorka Metalac Proletera, Jelena Luković. Ona posebno naglašava aspekt jačanja konkurentnosti zahvaljujući zajedničkoj nabavci za preko 800 maloprodajnih objekata DTL-a, zajedničkom marketingu, sinergiji svih članica i razmeni znanja i iskustava koja obezbeđuje nemerljiv doprinos razvoju svake članice.

2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
+13%	+16%	+9%	+19%	+19%
23,2	26,9	29,3	34,8	41,4

Ukupan prihod u milionima evra

NOVE PRILIKE I IZAZOVI ZA METALAC HOME MARKET U NOVOM SADU

Nakon reorganizacije u 2022. godini, Metalac Home Market je sa ukupnim prihodom od 1,9 miliona evra u 2023. premašio plan za 7%. Poslovni dobitak je takođe značajno iznad projektovanih vrednosti. Ostvarena stopa bruto marže u veleprodaji je 9%.

Jevrem Andjelić,
generalni direktor društva

1,9 miliona € prihod

- Nakon završene reorganizacije tokom koje je maloprodajni lanac u Vojvodini integrisan u preduzeće Metalac Market, uspeli smo da obnovimo aktivnosti u veleprodajnom kanalu. U 2023. godini naše preduzeće se fokusiralo na veleprodaju bele tehnike i programa za grejanje brendova Alfa Plam Vranje i Milan Blagojević Smederevo. Tokom godine, ostvarili smo prihod od prodaje robe u iznosu od 1,5 miliona evra, dok je neto dobit iznosila 17 hiljada evra – izjavio je generalni direktor Metalac Homemarketa a.d., posebno ističući da je značajan deo aktivnosti bio usmeren na adaptaciju skladišnih prostora. Investicije su imale za cilj dovođenja atraktivnijih zakupaca na lokaciju u Novom Sadu..

Najvažnije je svakako da je tranzicija donela ne samo dobar rezultat već i otvorila nove mogućnosti i ambicije Metalčevog preduzeća u Novom Sadu, koje planira proširenje aktivnosti pa će već u avgustu otvoriti prvi maloprodajni objekat u Novom Sadu, kao i internet prodavnici pod novim retail brendom – Culinova. Ovo će biti specijalizovana prodavnica visoko kvalitetnih proizvoda za pripremu, spremanje i serviranje hrane i pića. Osim brenda Metalac, u ponudi će se naći i proizvode svetski poznatih brendova kao što su Kuchenprofi, Fissler, TVS, Brabantia, Rosenthal, Samura, Bosch i Delonghi. Nove ideje, nove prilike i izazovi raduju rukovodstvo Metalac Home Marketa.

2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
+13%	+10%	+19%	-96%	+381%
9,5	10,5	12,5	0,5	1,9

Ukupan prihod u milionima evra

*Metalac Market preuzeo maloprodajni lanac od MHM

SVAKODNEVNI KONTAKT SA KUPCIMA

Metalac je na društvenim mrežama dostigao 500.000 pratilaca. Svakodnevni kontakt sa kupcima na 5 Facebook, 2 Instagram stranice i Twitter nalogu pomaže da se jasnije razumeju njihove potrebe, želje i problemi sa kojima se susreću, a zatim da se i aktivnosti usmere u skladu sa signalima.

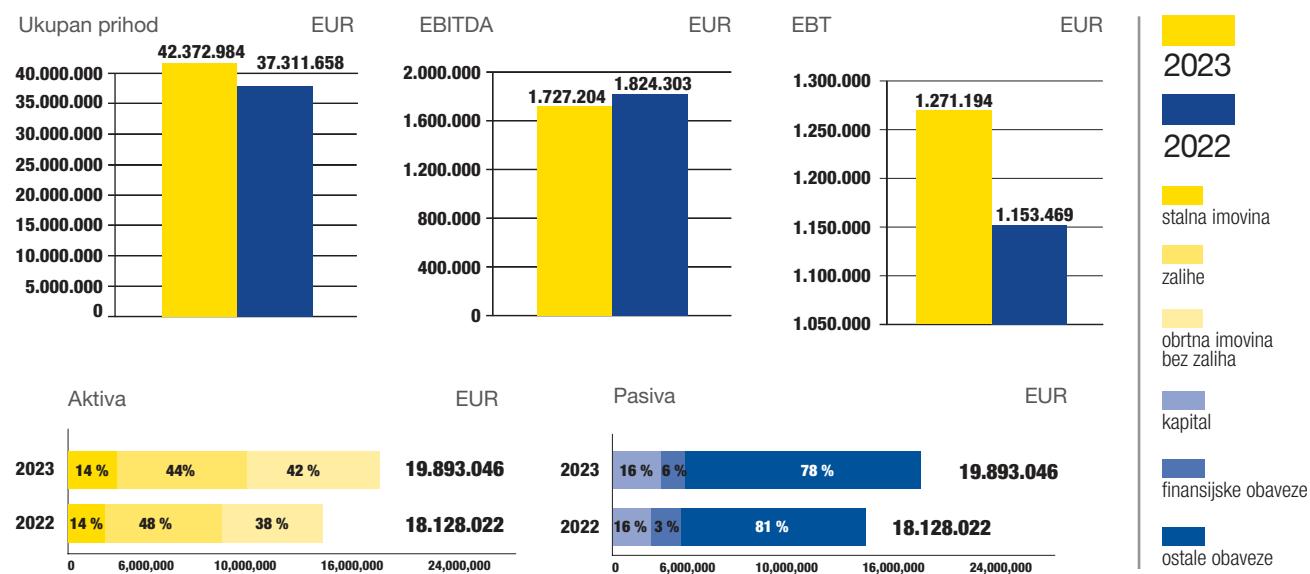
Jelena Mijatović
direktor društva

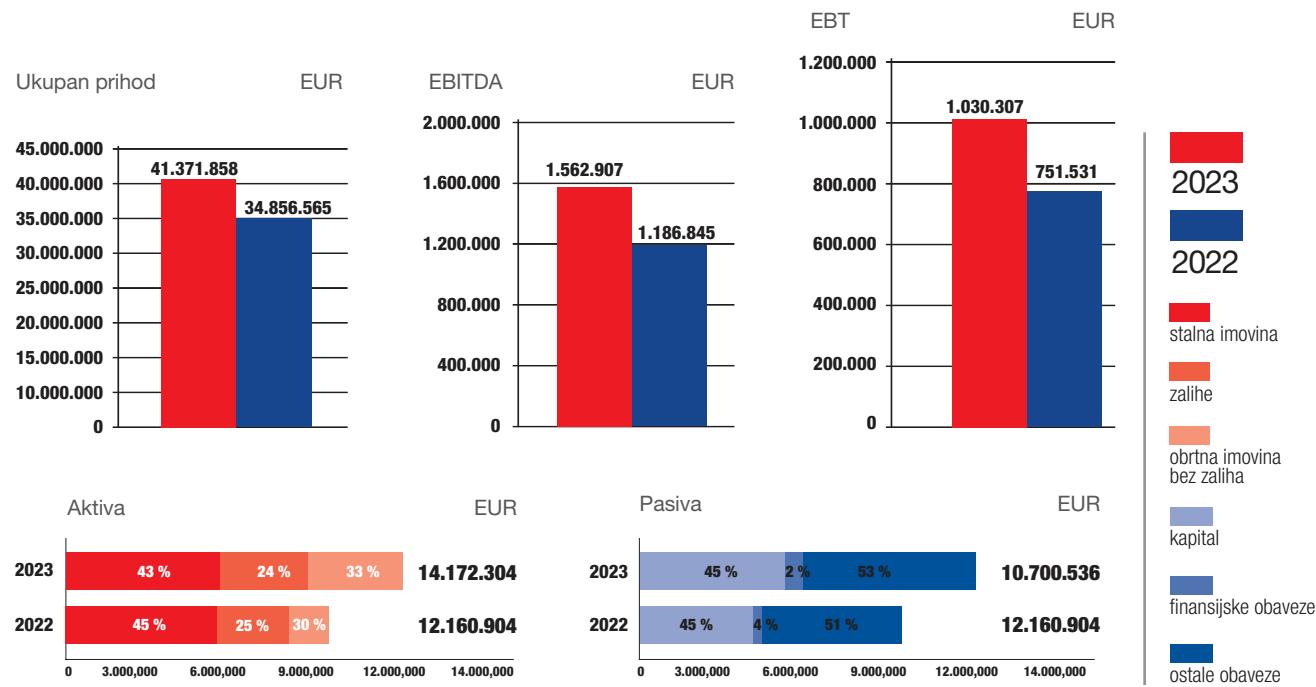
Reorganizacija marketing funkcije, spajanjem marketing sektora, sektora standarda prodaje i Metalac Digitala, uspešno je završena početkom jeseni, kada su i zaposleni formalno raspoređeni na radna mesta uz opise poslova predviđene novom organizacionom šemom. Novi sektor marketinga sada obuhvata četiri službe: službu za marketing proizvoda, službu za komunikacije, dizajn studio i službu za korporativne komunikacije i PR. Sektor trenutno broji 22 zaposlena.

- U tekućoj godini fokus će biti na redefinisanju brend strategije, kao i kreiranju krovne marketing strategije Metalca i marketing strategije za pojedinačna zavisna društva. Takođe, planiran je nastavak obuke za product menadžment u oblastima istraživanja i procene tržišta i našeg tržišnog učešća, distributivnih kanala, analizi konkurenčije i analitici assortimana. Na osnovu signala koje dobijamo sa tržišta, pre svega u komunikaciji sa pratiocima na društvenim mrežama, posebna tema kojom ćemo se baviti biće edukacija korisnika, ali i naših trgovaca, o proizvodima iz portfolija Metalca. U toku je uređenje studija za produkciju foto i video materijala zbog kontinuiranih i sve većih potreba zavisnih društava, koji će se koristiti u svim sredstvima komunikacije sa potrošačima. Poseban akcenat će biti na praćenju i merenju efekata raznovrsnih aktivnosti i na njihovoj optimizaciji – najavljuje direktorka Metalac Digitala, Jelena Mijatović.

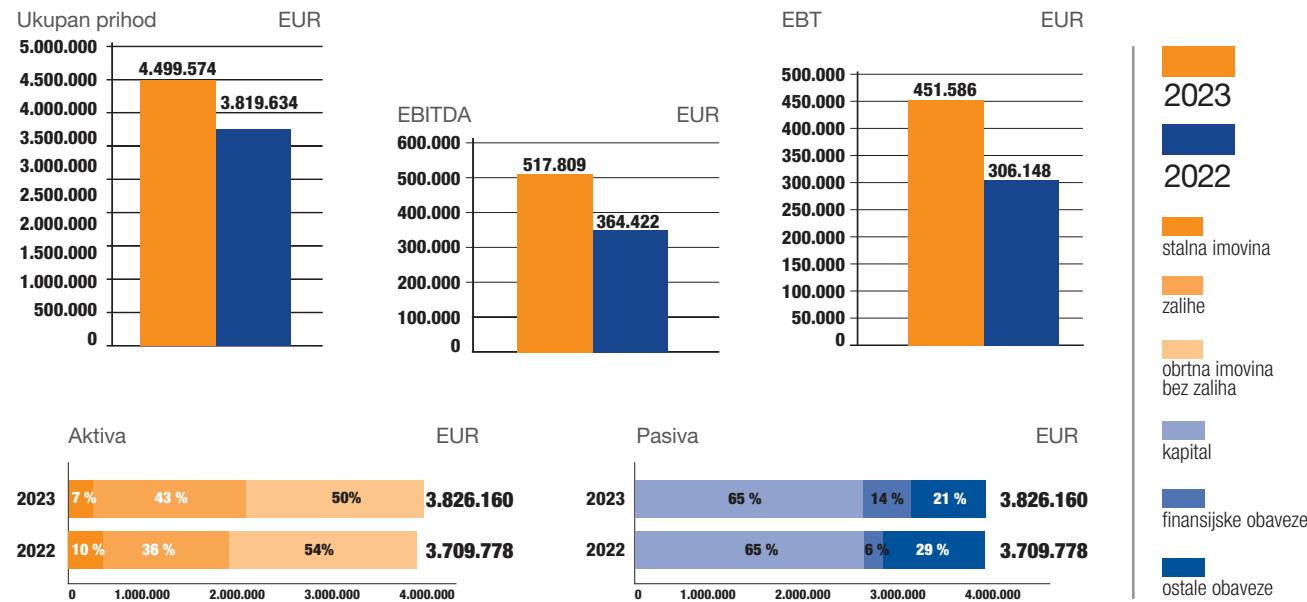
Market

Proleter

Trade

TRGOVAČKA DRUŠTVA U INOSTRANSTVU

Svoja trgovačka društva Metalac ima u Moskvi, Kijevu, Podgorici i Zagrebu. Iako su ino trgovine u 2023. ostvarile ukupan prihod u iznosu od 10,9 miliona evra, koliko i prethodne godine i bile 2% iznad plana, realno je nastavak sukoba Rusije i Ukrajine značajno uticao na ambicioznost planova. Ukupan ishod bolji je pre svega zahvaljujući rastu koji je zabeležilo preduzeće u Crnoj Gori koje ima 12 maloprodajnih objekata i internet prodavnicu, kao i preduzeće u Hrvatskoj sa sve intenzivnijom online prodajom.

Učešće ino trgovina u združenom prihodu Grupe je zadržano na prošlogodišnjem nivou i iznosi 7%. Sve ino trgovine, izuzev Metrota, su imale pozitivan poslovni rezultat. Posmatrano iz ugla zavisnih društava u Srbiji, Metalčeva preduzeća u inostranstvu imaju veliki značaj. Njihovim posredstvom, na tržištima gde posluju, plasirano je skoro 6 miliona evra proizvoda Metalac Grupe, što je 23% ukupno ostvarenog izvoza. Najveće učešće u ukupnom plasmanu na ovim tržištima ima Metalac Posuđe sa 70%, zatim Metalac Bojler 11%, Metalac Trade 10% i Metalac Inko sa 8%. Sa stanovišta strukture proizvoda u 2023. godini, Metalac Market Podgorica uvozi sve proizvode proizvodnih društava Metalac Grupe. Metalac Home Market Zagreb i Metalac Ukrajina uvoze posuđe i program sudopera. Metrot je svoje aktivnosti usmerio na posuđe i to 75%, a ostatak je program bojlera.

Sanja Dašić
direktor društva

4,4 miliona € prihod

CELE GODINE PRAZNIČNA ATMOSFERA I REZULTATI

Metalac Market Podgorica ostvario je ukupni prihod od 4,4 miliona evra, što je 19% više u odnosu na planirano. Putem 12 prodavnica napravljen je prihod od 3,1 miliona evra, dok je ostatak posredstvom veleprodaje.

- Za tržište Crne Gore, sa našim assortimanom i kvadraturom prodavnica, ovo je veliki uspeh. Mislili smo da posle prošlogodišnjeg uspeha neće biti moguće napraviti veliki pomak i zato smo oduševljeni ishodom. Kako sam ponovila u decembru, nama kao da je cela godina bila u novogodišnjoj atmosferi – ne krije zadovoljstvo direktorka Sanja Dašić

I firma u Podgorici je takođe zadovoljna ponovnim značajnim rastom prodaje Metalčevog assortimenta kroz Metalčeve prodavnice i to za čak 30%. Zabeležen je porast prodaje posuđa, sudopera, bojlera i posebno assortimenta Metalac Trade, na kojem je u prošloj godini prodaja je bila čak 45% veća nego u takođe uspešnoj 2022.

- U veleprodaji, sa dve male loyalty akcije, koje su bile manje uspešne od prethodnih, uz veliko prisustvo konkurenčije na celokupnom assortimanu koji i mi uvozimo, plan smo prebacili za 20%. Posebno raduje što je i ovde došlo do rasta prodaje Metalčevog assortimenta, a najviše na bojlerima za 20% i sudoperama za čak 45%, zahvaljujući nalaženju novih kupaca – kaže Sanja Dašić i ističe veliki trud i doprinos svih zaposlenih, ne samo u neposrednom kvalitetnom kontaktu sa kupcima, već i u veoma kreativnom pristupu uređenju i izlaganju proizvoda, što ih čini izuzetno privlačnim za potrošače.

Naš tim u Crnoj Gori poručuje da su u 2024. godinu ušli vedri, spremni i uvereni da će rezultat ponovo biti izvrstan zahvaljujući i dobroj saradnji sa internim dobavljačima iz matične kompanije u Gornjem Milanovcu.

2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
+1%	-15%	+16%	+25%	+17%
3	2,59	3,01	3,76	4,38

Ukupan prihod u milionima evra

Ana-Marija Galić Cvitković
direktor društva

2,9 miliona € prihod

IZUZETNI REZULTATI PREDUZEĆA U ZAGREBU SA SAMO ČETVOROM ZAPOSLENIH

Direktorka preduzeća u Zagrebu, Ana-Marija Galić Cvitković sa ponosom ističe izvanredne rezultate koji su nadmašili sva njihova očekivanja. Planovi za 2023. su premašeni za čak 25%, čime su već sada uspeli da ostvare cilj projektovan za 2025. godinu. Ostvareno je 2,9 miliona evra prihoda, od kojih 1,9 miliona na domaćem tj. hrvatskom tržištu.

- Ključ našeg uspeha leži u povoljnim tržišnim okolnostima koje smo, uz puno truda, maksimalno iskoristili. U 2023. povećali smo prodaju u maloprodaji (trgovine i web shop) za 33%, dok je veleprodaja doživela rast od 28%. Naša maloprodaja, a reč je o samo jednoj prodavnici u Zagrebu, ostvarila je 14% ukupnih prihoda na domaćem tržištu, postavši naš drugi najvažniji kupac. Posebno smo ponosni na uspeh našeg web shopa. Iako smo mala ekipa, poslali smo više od 3.500 paketa, dosegnuvši kupce širom zemlje. Iza ovih brojki krije se neverovatnih 14.000 pažljivo zapakovanih proizvoda, odražavajući poverenje i prednost koje naši kupci pridaju našim proizvodima i uslugama. Naravno, sve to smo uspeli uz veliku pomoć kolega iz Digitala – poručuje iz Zagreba direktorka Galić Cvitković.

Uspeh na web shopu naglašava snagu prilagođavanja digitalnim platformama, zadovoljavanja promenjivih zahteva tržišta i pružanje besprekornog iskustva kupovine dragocenim kupcima. Zato je direktorka Galić Cvitković uverena da svako dodatno ulaganje u tom smeru donosi dugoročnu stabilnost i nezavisnost od složenih odnosa s velikim kupcima.

Gledajući prema budućnosti, MHM Zagreb ostaje predan inovacijama i kvalitetu, uveren da će se ovaj uspeh nastaviti i u godinama koje dolaze.

2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
+53%	-15%	+11%	+30%	+29%
1,22	1,03	1,14	1,48	1,86

Ukupan prihod u milionima evra (bez tranzita)

Milan Vujović
direktor društva

Roman Pouljanov
komercijalni direktor

**Tatjana Nikolaevna
Eremenko,**
direktor društva

metalac
UKRAJINA

**3,2 miliona €
prihod**

NA ISTOKU NIŠTA NOVO

Nakon uveliko poznatog konteksta, i složene situacije na tržištu Rusije, Metrot se i u ovoj godini susreo sa još više neizvesnosti. Celokupna slika rezultirala je manjim prihodom u rubljama za 7%, u odnosu na 2022. godinu. Iako je menadžment pripremao potencijalne scenarije za razne izazove, nepredvidivost je svakako dovela do velikih promena.

Prema izvorima Rosstata, dohodak stanovništva generalno je pao, rublja oslabila za 28%, a potrošnja pala uključujući i kategoriju posuđa. Sve navedeno dovelo je do toga da je prosečan potrošač prevashodno okrenut štednji. Posledice svega se ogledaju u tome da su dogovorene i planirane aktivnosti sa partnerima zaustavljene i preispitane. Takođe, primetno je povećanje tržišnog učešća lokalnih proizvođača posuđa i bojlera.

- Uradili smo optimizacije zakљučno sa aprilom. Primetno je povećanje troškova usluga transporta, skladištenja i još dosta toga vezanog za naše poslovanje. Urađeno je nekoliko STM za posuđe i jedan za bojlere, to može biti potencijal za naredni period. Održali smo stabilnost koliko je to moguće. U 2024. godini nas očekuje neizvesnost, ali pored svega mi projektujemo povećanje prihoda i nadamo se da će doći do stabilizacije i vraćanja na prethodne pozicije – zaključuje Milan Vujović, direktor Metalčevog društva u Moskvi.

2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
-2%	-25%	-2%	-6%	-22%
5,5	4,1	4,4	4,2	3,2

Poslovni prihod u milionima evra

*Bez efekata kursnih razlika (značajne turbulencije kursa Rub prema Eur)

**390 hiljada €
prihod**

IZVESNO JE SAMO DA JE SVE NEIZVESNO

Iz Ukrajine su nam najvažnije vesti da je naša tročlana ekipa predvođena Tatjanom Nikolaevnom Eremenkom dobro. Sve ostalo naravno zavisi od ratne situacije na terenu pa i to da li je i koliko uopšte moguće isporučivati robu i, još više, kada su i koliko ljudi uopšte spremni da razmišljaju o bilo čemu drugom osim o sopstvenoj sudbini. U takvim uslovima naša ekipa se svejedno trudi. Metalac Ukrajina ostvarila je ukupni prihod od 386.000 evra.

2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
-2%	-40%	+52%	-14%	-14%
0,57	0,34	0,52	0,45	0,39

LOGISTIČKI CENTAR SVAKOГA DANA SVE VIŠE NAPREDUJE

U drugoj godini poslovanja reorganizovanog sektora logistike, stanje je stabilno. Osim skladišta Posuđa, Trejda, Bojlera i Marketa, u WMS sistemu sada radi i skladište Metalac Inka. U poslednjem kvartalu 2023. godine, kod svih pomenutih zavisnih društava zabeležen je značajan rast kako u primljenim, tako i u otpremljenim količinama robe, u odnosu na isti kvartal 2022. godine. Ovo bi u najkraćem bio izveštaj direktorce sektora logistike, Danijele Filipović.

- Formirali smo prvi set izveštaja za skladišne operacije u Power BI-u, na osnovu kojih pratimo trendove, produktivnost, uposlenost, evidentiramo uska grla i preduzimamo korake za dalja unapređenja. U sektoru transporta počeli smo sa digitalizacijom uvođenjem sistema za praćenje vozila. Vozni park je zanovljen sa dve hladnjače i jednim šleperom za međunarodni transport. Nije bilo značajnih kašnjenja u isporukama – kaže direktorka logistike.

Početkom 2023. godine Uprava carina je uvela novi sistem elektronskog carinjenja " NAP", a špedicija

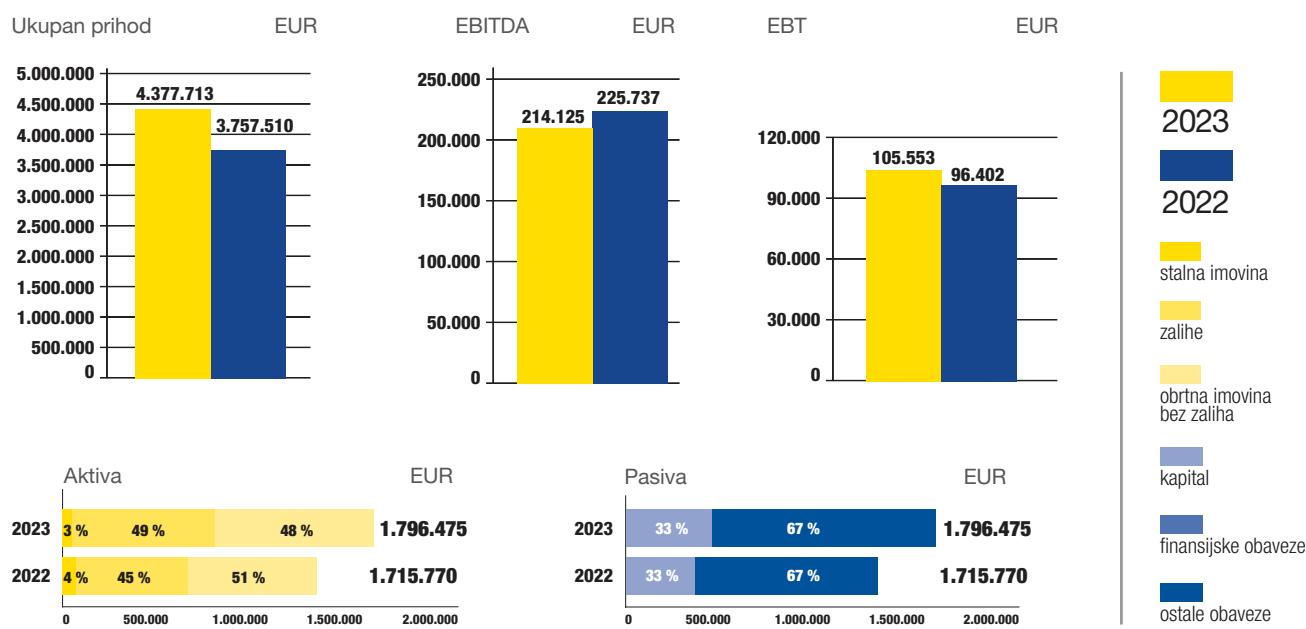
Metalac a.d. je uspešno odgovorila pozivu Carinarnice Kraljevo i uradila prvo elektronsko carinjenje po novom sistemu i tako otvorila put za dalji rad ostalih špedicija u Carinarnici. Broj urađenih deklaracija u poslednjem kvartalu je značajno veći nego u istom kvartalu prošle godine. Broj ljudi je stabilan uz manje fluktuacije. Zajedno sa kolegama iz Novog Sada, u skladištima, transportu i špediciji zaposleno je 100 ljudi.

Zaposleni u skladištu ovladali su procesima i novim informacionim sistemom, sigurnost u radu je na značajno višem nivou i to se direktno reflektuje na veću produktivnost i efikasnost, kao i na manji broj grešaka. Aktivno radimo na razvijanju timskog duha i pobedničkog mentaliteta – poruka je Danijele Filipović, direktorce sektora logistike.

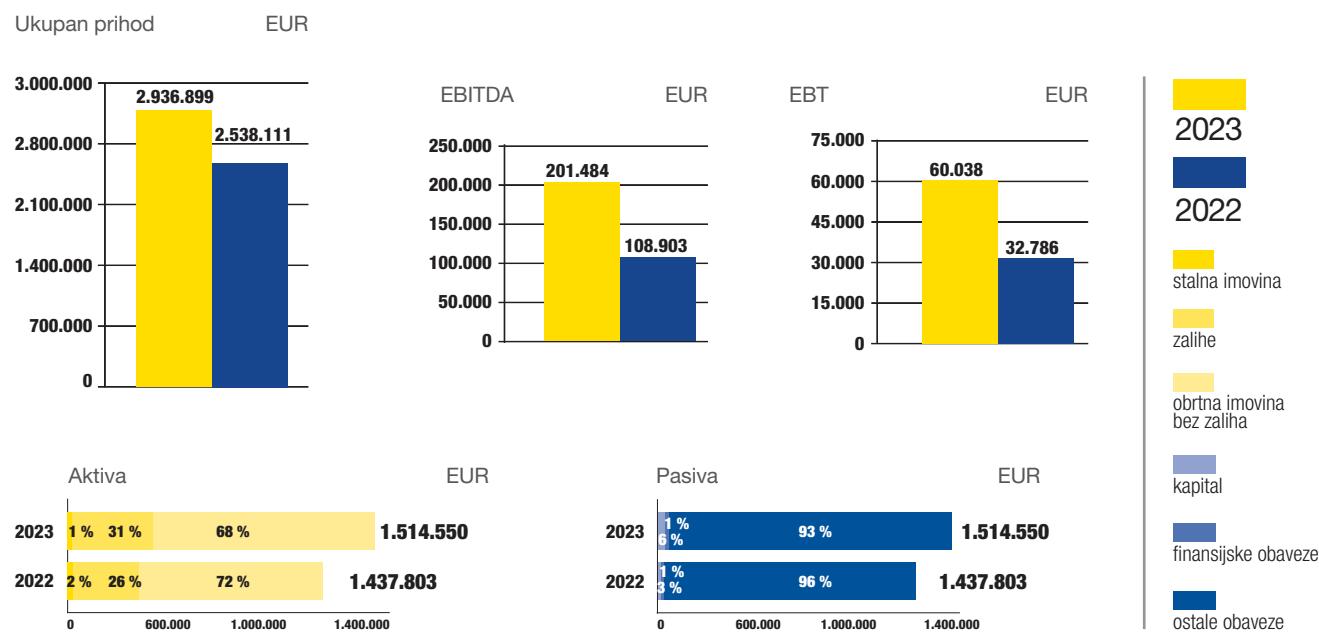
Za tekuću godinu planiramo dalje razvijanje kompetencija članova tima logistike, uvođenje Transport menadžment sistema i power BI za transport. Formiran je i tim za unapređenje logističkih procesa.

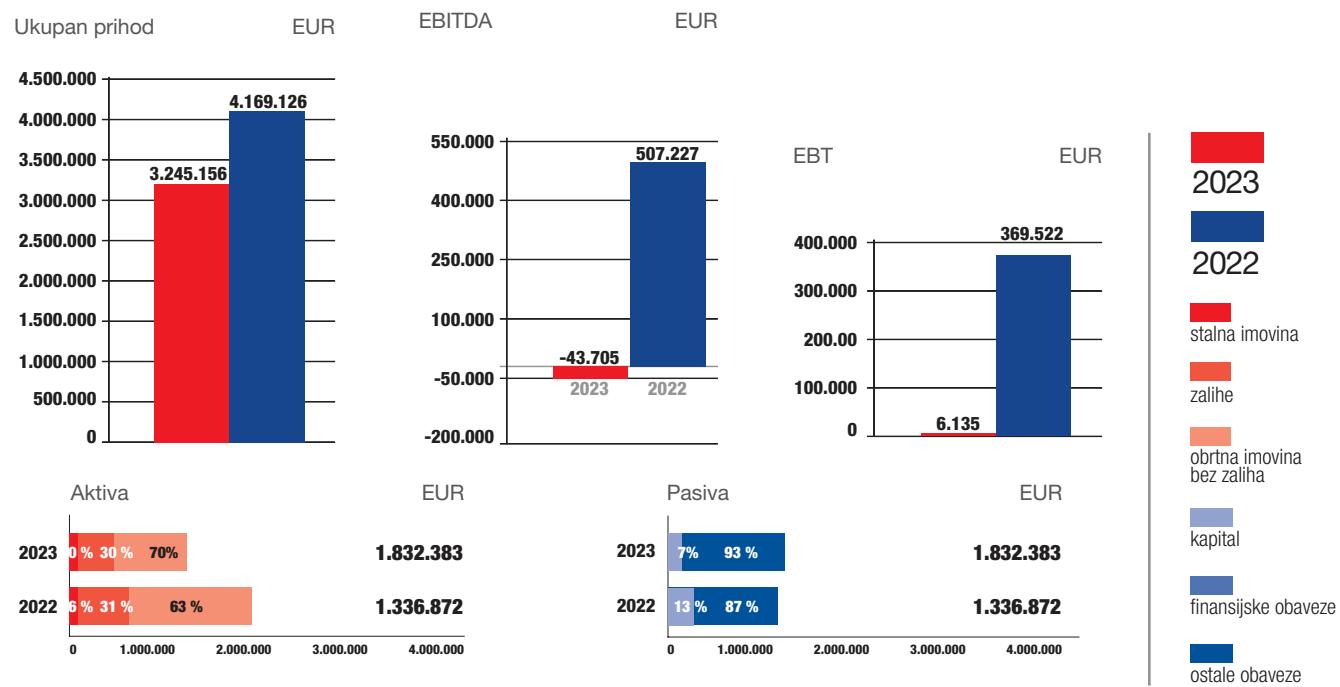
Podgorica

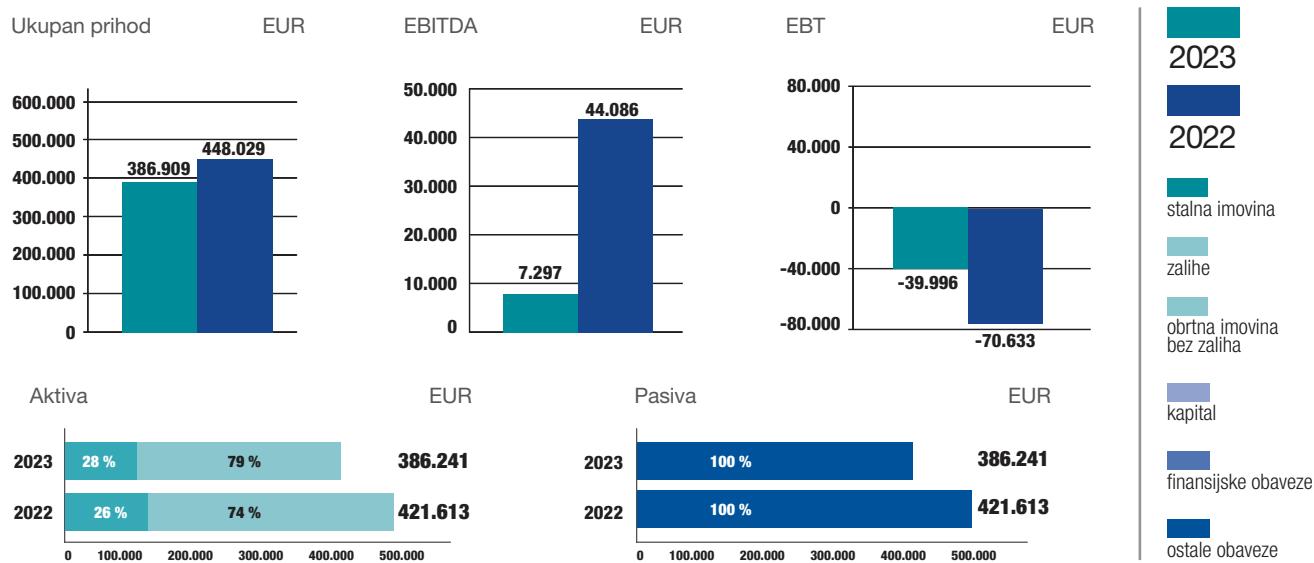
Zagreb

Rusija

Ukrajina

Metalac a.d. je na nivou zajedničkih funkcija integrisao sve poslove koji doprinose efikasnosti sistema i optimizaciji troškova, kao i centralizovanom upravljanju značajnim aspektima razvoja svih zavisnih društava i Kompanije u celini. To su razvijanje ljudskih resursa, upravljanje korporativnim i brendovima proizvoda i usluga, aspekti društvene odgovornosti, sistem kvaliteta i zaštite životne sredine, marketing, razvoj i implementacija informacionih tehnologija, računovodstvo i finansije, logistika, zdravljie i bezbednost zaposlenih... i naravno, upravljanje timovima za razvoj uz koordinaciju razvojnih resursa kompanije. Sve ove funkcije okosnica su rada više sektora, odnosno strateških funkcionalnih jedinica.

VIŠE OD 90 OBUKA PRATI TREDOVE U POSLOVANJU

Kad kompanija na prvo mesto stavlja neiscrpne ljudske resurse, onda je takoreći prirodno što je i u 2023. obukama zaposlenih bilo posvećeno skoro 1.200 dana koji uključuju i obavezne interne obuke. Više od 90 tema, sa skoro 100 eksternih i internih predavača, bilo je namenjeno ličnom i profesionalnom razvoju više stotina zaposlenih.

- Kad je reč o top menadžmen tu u fokusu smo imali moć odgovornosti i lične strategije u tom segmentu. Najznačajnije eksterne obuke za zaposlene u tehničkom sektoru organizovane su na temu industrije 4.0, robotizacije procesa u industriji, primene genetskih

algoritama i veštačke nevralne mreže, a za zaposlene u komercijalnim sektorima zavisnih društava na temu razvoja pregovaračkih veština, - kaže direktorka HR sektora Biljana Cvetić.

Na dnevnom redu našle su se i aktuelne teme vezane za ESG i CBAM izveštavanje, upravljanje otpadom, lean metoda, interna revizija, zaštita potrošača, upravljanje apsentizmom, elektronsko arhiviranje, talent i performance management, osnove sajber bezbednosti.

Konačno, kao i svake godine, za sve zaposlene u okviru Holdinga organizovane su obavezne interne obuke na temu usvojenog Biznis plana za 2023. godinu, zaštite životne sredine, bezbednosti i zaštite na radu, kao i obuke i vežbe iz protivpožarne zaštite.

SKORO 60 STAVKI U KATALOGU BENEFITA I PODSTICAJA ZA ZAPOSLENE

Kao društveno odgovorna firma, koja položaju zaposlenih u napornom metalkom kompleksu daje poseban značaj, kompanija Metalac je osim zakonskih i benefita predviđenih kolektivnim ugovorom, tokom proteklih decenija razvila čitav set pogodnosti i podsticaja – od godišnjih menadžerskih i radničkih premija, dodatnog penzionog i zdravstvenog osiguranja, stipendija i podrške natalitetu... do podrške i pomoći radnicima i njihovim članovima porodice, odmora i letovanja u banjama preko sindikata, lekarskih usluga i čak pravne podrške i saveta za privatne probleme.

Sveukupno na spisku je skoro 60 stavki, čime je Metalac potvrđio da je neko na koga uvek „Možeš da računaš“, kako kaže jedan od njegovih korporativnih slogana. Sa ciljem da sve to bude potpuno transparentno, jasno i na uvid svakom zaposlenom, HR sektor je publikovao „Katalog benefita, pogodnosti i podsticaja“, učinivši još jedan korak koji potvrđuje šta znači biti član porodice Metalac, koja već godinama izgrađuje svoju korporativnu kulturu u kojoj su poštovanje, poštovanje, poverenje i posvećnost sinonim ličnog i korporativnog integriteta.

LAGANO U RACIONALIZACIJU BROJA ZAPOSLENIH

Metalac Grupa je 2023. završila sa ukupno 2.040 zaposlenih, 4% manje u odnosu na kraj 2022. godine. Uz paralelno povećanje stepena automatizacije proizvodnih procesa, sa ciljem povećanja profitabilnosti i rasta standarda radnika, Kompanija lagano ide u pravcu racionalizacije broja zaposlenih pre svega prirodnim odlivom i na dobrovoljnoj osnovi. Istovremeno strateški skoncentrisano vodi računa o ključnim radnim mestima i kadrovima.

Upravo zbog sve intenzivnije automatizacije procesa, procenat smanjenja je veći u proizvodnim društvima, dok trgovačka društva, posebno ona koja imaju lanc maloprodajnih objekata beleže rast u skladu sa širenjem maloprodajne mreže.

"POGLED KA VRHU"

- Metalčeva poslovna škola

Metalac oduvek, kroz usavršavanje organizacionih performansi i strateške obuke, razvija svoje zaposlene, podstiče kreativnost, inovativnost i ide u korak sa vremenom i promenama. Od 2023. godine se možemo pohvaliti pokretanjem i radom Metalčeve poslovne škole i prvim ciklusom obuka pod sloganom „Pogled ka vrhu“.

Škola, kao vid usavršavanja poslovnih procesa, namenjena je zaposlenima koji su prepoznati na osnovu dosadašnjih rezultata rada, profesionalnih i ličnih kompetencija, ambicija i želja, kao potencijalni naslednici za ključna radna mesta i kao budući pokretači i snaga Metalčevog karusela uspeha. U „Pogledu ka vrhu“ predstavljamo se, upoznajemo se i pričamo o našim poslovima i izazovima, prenosimo i razmenjujemo znanja i iskustva, pronalazimo odgovore na različita pitanja, otkrivamo mogućnosti implementacije novina i poboljšanja procesa. Ukazujemo, rizikujemo i pronalazimo prilike za inovacije u različitim segmentima rada, kroz nova tehnička rešenja, robotizaciju, još kvalitetnije, ekonomičnije i modernije proizvode, uz tehnološki vođene procese analize podataka i predstavljanja informacija, što trasira put ka vrhu, još boljim poslovnim rezultatima, tržišnoj poziciji i konkurenčkoj prednosti.

Sinergija implementiranih promena i priprema vrednih, ambicioznih profesionalaca, motivisanih za usvajanje i razmenu znanja, za lični razvoj, rezultiraće kroz efikasnost, profitabilnost i dugotrajnost poslovanja Metalca. Planirani obim edukacija sadrži 35 različitih

tema, od kojih je polovina realizovana tokom ove godine, a nastavak drugog ciklusa sledi tokom 2024. godine, svakog ponedeljka u radnoj nedelji.

Teme prvog ciklusa su iz domena pravnih poslova od korporativnog upravljanja, radnih odnosa, poslovnog bontona, lične strategije i odgovornosti, bezbednosti i zdravlja na radu, finansijskog izveštavanja, digitalne transformacije, automatizacije procesa i unapređenja, komercijalne analitike, prodaje i marketinga u 4.0 industrijskoj revoluciji, ekologije u Metalcu kroz metriku i praksu, proizvodnih procesa, tehnologije i razvoja, moderne alatnice, primene Metazen alata u proizvodnim jedinicama i smanjenju troškova u proizvodnji.

Od „Pogleda ka vrhu“ do „Iskustva“ Metalčevi profesionalci vredni, ambiciozni i radoznali, svojim entuzijazmom nastaviće da osvajaju i predstojeću poslovnu godinu kroz nove teme iz oblasti tehnologije, razvoja i proizvodnih procesa, unapređenja i automatizacije, prodaje i nabavke. Kroz specijalizovane obuke dodatno će se osnažiti i znanjima iz oblasti biznis plana i strategije. Na putu ka osvajanju Metalčevih visina, kao pojačanje i podrška u narednoj godini edukacijama će se pridružiti nove Metalčeve mlade snage, talenti - juniori, zaposleni kod kojih je identifikovan razvojni potencijal, posvećenost, radoznalost i želja za učenjem, koji podržavaju Metalčeve vrednosti, razmišljaju o uspehu i postavljaju dugoročne ciljeve, a idu u korak sa promenama i tehnološkim napretkom. HR sa svim svojim vrednim, ambicioznim kolegama i njihovom podrškom na svim nivoima u zajedničkim procesima, deli misao koja bi trebalo da nam bude ideja vodilja u narednoj poslovnoj godini: „Oni koji se penju stepenicama uspeha nikad se ne žale da su ostali bez daha.“ – Eliar

"PROBUDI SE, POKRENI SE, PROMENI SE"

Povezujući teme iz biznisa sa osnovama NLP-a, radionice „Probudi se, pokreni se, promeni se“ imaju za cilj da polaznici nauče tehnike i veštine koje olakšavaju poslovnu svakodnevnicu i vode ka većem uspehu u poslovanju, ali i srećnjem životu. Ne samo polaznici već i timovi kojima oni rukovode i samo preduzeće profitira od njihovih novostečenih sposobnosti jer to postaje deo svakodnevne komunikacije, poslovne kulture i ponašanja. Metalac je retka kompanija koja je i na ovaj način ljudi stavila na prvo mesto, shvatajući da su oni jedini neiscrpan resurs.

- Iako verujem da je život stariji, nemam dilemu da na njegov kvalitet utiče pre svega naš pogled na stvari i naše ponašanje u odnosu na svakodnevne promene i izazove. Jer, nije presudno šta nam se u životu dešava, već šta mi radimo sa onim što nam se dešava. Problem je, međutim što mnogi od nas nisu ni svesni, čak i ne pomišljaju, šta sve i kako mogu da integriru u svoj doživljaj realnosti i ponašanje, a da im život ide u pravcu u kome žele. Ova obuka zapravo daje tehnike i alate koji odgovaraju na pitanja: kako razviti razumevanje i uvažavanje bez obzira na različitost; kako osnažiti sopstvene resurse; ažurirati sistem vrednosti, prevazići ograničavajuća uverenja i zameniti ih novim, korisnijim; kako kreirati i učiniti ciljeve dostižnim; kako kvalitetnim feedback-om podstićati svoje okruženje da se razvija i raste... A istina je, kako je neko rekao, da će „osoba prosečne inteligencije sa jasnim ciljevima opotrčati mnogo krugova oko genija koji ne zna šta želi“. Uostalom istraživanja kažu da je za uspeh i ostvarenje ciljeva učešće inteligencije 15%, a čak 85% zavisi od

optimizma, upornosti i vere da je uspeh moguć. Ono što je meni lično posebno važno jeste razumeti da uspeh sam po sebi nije sreća. Uspeh bez ispunjenosti je ultimativni neuspeh. I nije suština u tome da budemo bolji od drugih, već da budemo bolji sebi i ljudima koji nas okružuju - kaže direktorka korporativnih komunikacija, NLP trener i profesionalni kouč, Nadica Vujić Mitrović, koja je nakon skoro 20 godina vođenja sektora marketing, uz saglasnost menadžmenta i uz podršku HR sektora, od septembra 2023. svoj fokus prebacila na edukacije i treninge za srednji i niži menadžment, bazirane na „neuro lingvističkom programiranju“.

Sudeći po povratnim informacijama prvih 50 polaznika, koji su opd septembra 2023. u grupama prošli po 20 troposatnih radionica, ljudima je jednostavno potrebno da sebe, svoj život, porodicu i posao, sve svoje odnose, uverenja, vrednosti, želje i ciljeve sagledaju na malo drugačiji način, koji će im pomoći da se razvijaju i napreduju u svim aspektima.

ZAHVALJUJUĆI SISTEMU BUSSINESS INTELIGENCE (BI) SLEDI VELIKI ISKORAK U KVALITETU POSLOVANJA

- Najveći benefit je što na jedan klik, skoro u trenu, imamo podatke na dlanu. I to imamo tačne podatke koji ne zavise od formule u Excel-u ili od preciznosti kreatora izveštaja. Naravno, tome je prethodilo sređivanje podataka u IT, obuka 65 ključnih korisnika i sada smo u fazi postavljanja personalizovanih izveštaja, što korisnicima značajno olakšava poslovanje jer smo dobili jedan set izveštaja o prodaji po tržištima, po komercijalistima, po kanalima prodaje, po grupama proizvoda, promet po danima, maloprodajnim objektima – uvela nas je u priču o BI Marina Jevtić, izvršni direktor za prodaju i nabavku, koja na ovom projektu intenzivno radi dve godine. Sada BI obuhvata podatke o prodaji naših šest zavisnih društava i pred nama je odluka o tajmingu za obuhvat ostalih sedam firmi čime bismo zaokružili sve prodajne podatke i unapredili prodajnu analitiku cele Metalac Grupe.

Implementacija BI-a započeta je sredinom 2022. godine i ta godina je prošla u IT aktivnostima na punjenju baza, čišćenju i ujednačavanju podataka. Krajem iste godine izgledalo je da su svi podaci na jednom mestu, da ćemo lako doći do potrebnih izveštaja. Međutim nije bilo baš tako jednostavno.

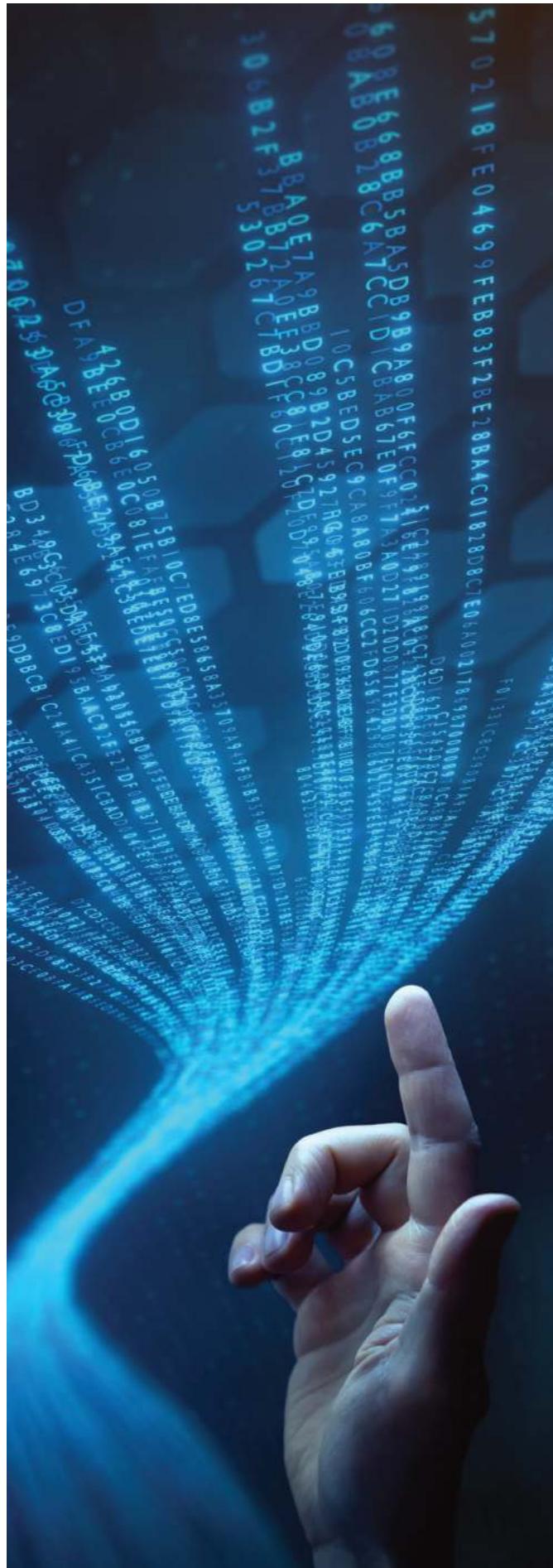
Prvi prioritet je bila postavka standardizovanih izveštaja po zavisnim društvima. Najveći izazov je bio pomiriti specifičnosti koje karakterišu svaku našu firmu sa jedne strane, a istovremeno zadovoljiti potrebe korisnika. Uz

fini podešavanja dioptrije slika je postajala sve jasnija. Svi smo po nešto malo promenili, nešto novo prihvatali i dobili smo jedan set izveštaja o prodaji po tržištima, po komercijalistima, po kanalima prodaje, po grupama proizvoda, promet po danima, maloprodajnim objektima... Najveći benefit je što na jedan klik, skoro u trenu, imamo podatke na dlanu. I to imamo tačne podatke koji ne zavise od formule u Excel-u ili od preciznosti kreatora izveštaja. Ono što je bitno je da ovo nije kraj i da se mi konstantno menjamo i da ovi izveštaji takođe prate te naše promene - kaže direktorka Marina Jevtić.

Drugi prioritet je bila obuka. Radeći sa 65 korisnika i sa ključnim korisnicima prvi deo obuke je trajao sve dok korisnici nisu bili sigurni u svoje znanje i postali samostalni u radu sa BI.

Sada smo u fazi postavljanja personalizovanih izveštaja, tj onih izveštaja koji su potrebni korisnicima bez obzira koje poslove obavljaju. U njihovoj postavci učestvuju sami korisnici kojima će ti izveštaji olakšati operativne poslove. Naš najveći benefit od ovog procesa postavke BI-a je što jednostavno i lako dolazimo do uvida šta bi moglo i drugačije da se radi i onda menjamo procese, standardizujući ih za sve firme. Jednostavno, BI nam pomaže da kontinuirano unapređujemo kako efikasnost korisnika, tako i efikasnot prodajnih procesa.

Sledi postavka Power BI izveštaja, tj da za određene podatke imamo pregledne, grafički predstavljene izveštaje kojima korisnici mogu pristupiti sa različitih uređaja i u bilo kom trenutku imati potrebne informacije.

SNAŽNA PODRŠKA IT SEKTORA

Iako samo taksativno nabraja aktivnosti svog sektora, direktor IT, Dragan Živanović, i njegov tim zaslužuju iskrene čestitke i zahvalnost za uloženi trud da se u 2023. godini završi dosta poslova bez kojih Kompanija ne bi mogla kvalitetno da funkcioniše.

Jedna od značajnih investicija svakako je bilo proširenje naše IT infrastrukture, što je donelo povećanje kapaciteta kako bismo osigurali optimalne performanse.

- Uveli smo nove bezbednosne protokole kako bismo odgovorili na sve sofisticirane pretnje. Redovno ažuriramo naše sisteme kako bismo održavali najviše standarde bezbednosti sistema. Implementirane su funkcionalnosti za razmenu podataka o dokumentima između različitih sistema. Unapređeni su razni moduli kao odgovor na specifične potrebe korisnika. Podržane su sve zakonske izmene koje su stupile na snagu tokom godine – kaže direktor Dragan Živanović. Taksativno i svakako skromno da bi se shvatio domet i značaj angažovanja IT sektora.

| METALAC – SINONIM DRUŠTVENE ODGOVORNOSTI

Kompanija Metalac godišnje izdava skoro 1 milion evra za ekološke projekte, edukacije zaposlenih, pospešivanje nataliteta, za rekreaciju i odmor radnika, razvoj sporta u Gornjem Milanovcu, kulturu i infrastrukturu lokalne zajednice i druge vidove društveno odgovornog poslovanja. Poslovna etika i transparentnost, briga za ljude i poštovanje ljudskih prava, kvalitet proizvoda i usluga, briga za životnu sredinu i društvenu zajednicu, jačaju korporativnu reputaciju i odnose sa internim i eksternim korisnicima i akcionarima.

Fondacija Metalac za osamnaest godina postojanja u akciji »Za budućnost rastemo zajedno« je nagradila, sa preko 1 milion evra, više od 900 beba. Poslednjih osam godina podsticaj natalitetu je iskazan i povećanjem novčanih nagrada na 1.000 evra za prvo, 2.000 za drugo, 3.000 za treće i tako redom. Zahvaljujući pomoći kompanije Metalac i 2023. godine deca u predškolskim ustanovama su dobila novogodišnje paketiće.

Kompanija je ostala dosledna ulaganju i podršci razvoju sporta. U okviru klubova Sportskog društva „Metalac“ takmiči se više od 600 sportista, pored njih u ovim sportskim klubovima trenira veliki broj osnovaca i srednjoškolaca, što je više od polovine svih sportista u opštini Gornji Milanovac. Kompanija je donator Fudbalskom klubu „Metalac“, Klubu malog fudbala „Kolorado“, Kuglaškom klubu „Metalac-Inox“, Šahovskom klubu „Metalac-Takovo“, Muškom odbojkaškom klubu „Metalac-Takovo“, Ženskom rukometnom klubu „Metalac-Gornji Milanovac“, Rukometnom klubu „Omladinac“.

Politika Kompanije u oblasti kvaliteta i zaštite životne sredine obezbeđuje očuvanje životne sredine kroz proizvodnju zdravih proizvoda, podizanje ekonomičnosti u potrošnji materijala, energije i drugih prirodnih resursa, smanjenje štetnog otpada, poštovanje zakonskih zahteva i propisa primenjivih na proizvode, životnu sredinu i druge segmente poslovanja. Politika zaštite životne sredine obezbeđuje i internu i eksternu komunikaciju sa zaposlenima i svim zainteresovanim stranama, uvećanje kapitala, zaposlenima sigurnost i bezbednost na radu i rast standarda, a okruženju dobrog komšiju i koliko je moguće, pomagača u društvenim potrebama i aktivnostima.

Kompanija Metalac tako potvrđuje zašto već godinama ima reputaciju društveno odgovorne i, nadasve, jedne od najzdravijih kompanija u Srbiji.

| NAJBOLJI PRIMER EKOLOŠKE PREDUZIMLJIVOSTI

Projekti iz oblasti energetske efikasnosti, zaštite klime, prirode i okruženja bili su tema obuke i završne konferencije koju je 27. novembra organizovala Nemačko-srpska privredna komora. U konkurenciji od skoro 20 kompanija iz Srbije, prvo mesto osvojila je Kompanija Metalac za prezentovanje dva projekta – solarna elektrana i modernizacija (optimizacija) sistema grejanja.

Metalčev tim, na čelu sa elektro-inžinjerom Zoranom Ognjanovićem, direktorom SIA i uz podršku rukovodioca održavanja Velisava Džokovića i glavnog inženjera mašinskog održavanja Jovana Đurđevića prezentovali su primere kako Metalac energetskim projektima integriše ekonomske i ekološke ciljeve. Na dnevnom redu bili su projekti solarne elektrane i rekonstrukcija i optimizacija postojećeg sistema grejanja.

- Uz jedan holistički pristup, Metalac pokazuje kako firme treba da funkcionišu i da vode brigu i o sebi i o okruženju- obrazložio je jedan od članova žirija koji je Metalčevom timu dodelio prvu nagradu.

| VIŠE OD MILION EVRA U NAJSLAĐU INVESTICIJU

Krajem decembra 2023. godine svečano su uručene čestitke bebama rođenim u ovoj godini. Kao podrška porodicama i podsticaj nataliteta, iz Fondacije Metalac uručeno je preko 50 čestitki ukupne vrednosti preko 100.000 evra. Svečano uručenje ne predstavlja samo izraz radosti zbog dolaska novih članova Metalčeve porodice, već je i snažan pokazatelj društvene odgovornosti Kompanije, koja kroz ovakvo delovanje

potvrđuje svoju posvećenost podršci zaposlenima i njihovim porodicama u ključnim trenucima života. U 14 porodica stigle su čestitke od po 3.000 evra za treće dete, dok su 23 porodice za svoje drugo dete dobile po 2.000 evra. Sve više nam se pokazuje da najslađa investicija ima velikog značaja, imajući u vidu da je 18 parova dobilo svoje prvo dete.

| SINDIKAT NA USLUZI RADNICIMA

Pozajmice, kasa uzajamne pomoći, kreditiranje na 10-12 rata, 72 ranca sa školskim priborom za naše prvake, godišnji odmori za oko 200 radnika, Prolom banja kao nagrada Kompanije za 20 najboljih radnika, 2.320 novogodišnjih paketića za Metalčevu decu, za svu decu u vrtićima, Crveni krst i decu sa posebnim

potrebama. Novu 2024. godinu 300 članova sindikata dočekalo je u Hotelu Fontana Vrnjačka banja. Konačno, od 1. januara aneksom Kolektivnog ugovora cena sata 302 dinara bruto – izdvojio je iz brojnih godišnjih aktivnosti predsednik sindikata, Dušan Vuković.

POTVRĐENO SISTEMATIČNO I KONTINUIRANO UNAPREĐENJE SISTEMA IMS

-Kao i do sada, očigledno je koliko Metalac radi na sistematičnom i stalnom unapređenju sistema. Imate veliku pohvalu za investicije u zelenu energiju, pre svega zbog trendova i uticaja na životnu sredinu, a takođe i za humanitarnu akciju i sveukupnu komunikaciju u projektu sa Konstraktom kojom ste potvrdili reputaciju društveno odgovorne kompanije – izjavila je po završetku eksternog nadzornog audit-a Vera Živanović, vođa četvroročlanog tima TMS. Inače, u 2023. započeta je i obuka za izračunavanje karbonskog otiska u okviru CBAM-koja je rezultate dala već početkom 2024.

Eksterni audit, 21. po redu za ISO 14001:20215 i 27. Za ISO 9001:2015. obuhvatio je procese razvoja, proizvodnje i prodaje emajliranog, non-stick i inox posuđa, inox sudopera, livenih polimera, kartonske ambalaže i preslikača, električnih zagревачa vodebojlera i usluge prerade i emajliranja limova, kao i procedure i procese koji se odnose na rukovodstvo i sektore Metalca a.d.

Uz konstatacije da nema kritičnih niti manjih neusaglašenosti, već samo nekoliko preporuka, članovi sertifikacionog nadzornog tima su prepoznali brojna unapređenja koja su zaslužila njihovu pohvalu. Osim visokih ocena za investicije u zelenu energiju i dobro menadžerisane humanitarne akcije u saradnji sa Konstraktom, pohvaljeni su između ostalog i

sistemski pristup izmenama u procesu i dokumentaciji u poslovnoj logistici; proces razvoja novih proizvoda u Metalac Inku i Metalac Bojleru , pristup i realizacija razvoja karijere u HR-u. Pohvale su upućene i za praćenje aspekata zaštite životne sredine i upravljanje otpadom u Metalac Printu i Metalac Bojleru, kao i način upravljanja otpadom, dok je Metalac Posuđe pohvaljeno za znanje i prenos znanja u PIAP-u – dokumenta su jasno napisana i dostupna svakom zaposlenom.

Početkom 2023. takođe je održana edukacija za interne proveravače nakon čega je sprovedena interna provera u svim sertifikovanim društvima. Proverom je konstatovana primena IMS-a na visokom nivou što su potvrstile i tri eksterne provere održane u M.Posuđu i M.Inku.

Iako u 2024. puni 30 godina kontinuiranog unapređenja standarda, još od kako je 1994. među prvima u Jugoslaviji dobio sertifikat JUS ISO 9001, a već 1996. i međunarodni sertifikat sa pečatom nemačkog TUV-a – Metalac ostaje primer kompanije kojoj su svetska pravila i zahtevi upravljanja kvalitetom i zaštitom životne sredine imperativ, način razmišljanja i deo poslovne kulture.

POD KONTROLOM 70 PARAMETARA

I u 2023. godini u Metalac AD i ZD je praćeno 70 parametara od kojih se 25 odnosi na smanjenje troškova poslovanja; 33 na smanjenje troškova poslovanja uz poboljšanje ZŽS; 9 parametara odnosi na povećanje produktivnosti, dok se 3 odnose na zadovoljstvo kupca. Većina parametara je u okviru projektovanih vrednosti, za preostale su propisane mere poboljšanja koje u ovoj godini treba da donesu bolja ostvarenja.

- Rezultati merenja emisije štetnih i opasnih materija u skladu sa važećim zakonskim i drugim regulativama od strane Zavoda za zdrastvenu zaštitu radnika – Novi Sad, pokazuju da emisija iz izvodnih kanala tehnoloških i energetskih emitera ne prelazi granične vrednosti tako da zavisna društva i Metalac a.d. svojom aktivnošću ne ugrožavaju životnu sredinu.
- Rezultati merenje voda su u granicama propisanih vrednosti.
- Kao društveno odgovorna kompanija, u saradnji sa firmom Sekopak, sakupljamo plasiranu ambalažu sa tržišta naše države i predajemo na reciklažu. Na taj način smo u proteklom periodu smanjili emisiju CO₂ za 118 tona. Pošto Metalac primarnom selekcijom otpada prikuplja značajno veće količine, čak 2 do 3 puta, od prikupljenih sa Sekopakom, doprinos naše kompanije čistoj planeti kroz smanjenje emisije CO₂ je značajno veći
- Prepoznajući značaj klimatskih promena i ZŽS u budućnosti, započeta je obuka zaposlenih iz Sl. SOK-a i ekologije za izračunavanje karbonskog otiska u skladu sa standardima ISO 14064-1 i ISO 14067 kao i obuka prema zahtevima uredbe Evropske komisije 2023/956 o uspostavljanju CBAM-a. Cilj obuke je sticanje znanja za izračunavanje emisije CO₂ za sva ZD kao i izrada GHG izveštaja po zahtevima standarda što doprinosi unapređenju imidža i konkurentnosti kompanije

MGM

GODIŠNJI IZVEŠTAJ
2023

Izdavač:

Metalac a.d. Gornji Milanovac

Za izdavača:

Dragoljub Vukadinović

Redakcioni odbor:

Radmila Trifunović
Nadica Vujić-Mitrović
Ana Živanović
Vasilije Gudelj

Dizajn i priprema:

Dizajn studio Metalca
Antonije Dimitrijević

Fotografije:

Art photo Marija Piroški
[www.unsplash.com](#)

Štampa:

Grafoprint, Gornji Milanovac

Tiraž: 200

Gornji Milanovac, maj 2024.

www.metalac.com